

Başvekil B. Kalinesko,
Romanyada askerî tedbirlerin
mahiyeti hakkında izahatta
bulundu

AKŞAM

B. Hitler ve Alman
kıtaları Memel
şehrine girdiler

Sene 21 — No. 7339 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMA 24 Mart 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yaz işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

İngiltere, Fransa ve Sovyet Rusya bir beyanname neşrine karar verdiler Beyannamede yeni bir tecavüze karşı alâkasız kalmıyacakları bildirilecek

*İngiltere Polonyayı da beyannameyi imza için
kandırmağa çalışıyor. Beyannamenin Balkan
devletlerinin imzasına da arzedilmesi muhtemel*

Almanya - Romanya ticarî anlaşması dün imzalandı

Londra 23 — Salâhiyettar bir
menbadan bildirildiğine göre, Fran-
sız Hariciye Nazırı B. Bonnet İngiliz
plânına Fransanın cevabını dün öğ-
leden sonra İngiliz Başvekiline bildir-
miştir. Fransa, her türlü taarruzun
aleyhinde olan bu plânı kayıtsız ve
şartsız olarak kabul etmektedir.

Fransanın bundan evvelki taah-
hütleri, Hollanda ve İsviçreye karşı
bir taarruz vukuunda hemen yar-
dımında bulunmasını icap ettirmektedir.
İngiltere ve Fransa, Romanyaya
bir taarruz olursa lâkayit kalmaya-
cakları hakkında Romanyaya katî
teminat vermişlerdir.

İngilterenin şimdiki halde bütün
çalışması plânına Polonya ve Sovyet
Rusyanın muvafakatlerini temin için-
dir. Polonya, kendisine karşı İngiltere

(Devamı 8 inci sahifede)

Son vaziyet

İngilterenin teklifi üzerine İngiltere, Fransa, Sovyetler tarafından üç-
lû bir beyanname neşrine karar verildiği anlaşıyor. Bu suretle, bu devlet-
lerin yeni bir tecavüz karşısında alâkasız kalmıyacakları ilân olunacak.
Polonya buna henüz iştirak etmek istemiyor.

Bu beyannamenin, diğer devletlerin, bilhassa Balkan devletlerinin im-
zasına arzedilmesi, yahut Sovyetlerin teklifi gibi bir konferansta müzakere
edilmesi hususunda henüz bir karar verilmemiştir.

Diğer taraftan Almanya ile Romanya arasında iktisadî müzakereler
hakkında üç gündür gelen mütenakız haberler, nihayet müzakerelerin bit-
tiği ve anlaşmanın imzalandığı şeklini almıştır. Bu suretle Almanya, Ro-
manyadan müfrit taleplerden vazgeçmiş demektir.

İngiltere, müşterek bir beyanname neşrine hazırlanırken, Almanya
ile İtalya, aralarındaki birliğin sıkılığını, ve Almanyanın İtalyan metalibi-
ne müzaheret edeceğini, ilân ediyorlar. Şimdi herkes büyük merakla, Müs-
solininin pazar günü söyleyeceği nutku bekliyor. Bu nutuk, bütün dikkati
ve tehlikeyi Orta Avrupadan Akdenize nakledebilir.

Mebus namzet listesi bugün ilân ediliyor

Liste, Reisicümhur İsmet İnönü'nün beyan-
namesile vilâyetlere ve matbuata verilecek

*İntihap sandığı yarın Üniversite konferans salonuna nak-
lediliyor. Evvelki günkü toplantıda seçilen mebus nam-
zedleri genel sekreterliğe bildirildi*

Ankarada toplanan müntehibisaniler: Yukarıda Ankara Valisi Partinin beyan-
namesini okuyor, aşağıda toplantıda bulunan Meclis Reisi, Başvekil ve Vekiller

Belediye kooperatifinde yolsuz işler görüldü

Mülkiye müfettişleri bu hususta etrafli tedkiklere başladılar

Belediyede çalışan mülkiye müfet-
tişleri, muhasebe müdürlüğü işlerin-
den başka iktisad müdürlüğü mua-
meleleriyle de çok yakından alâkadar
olmaktadırlar.

İktisad müdürlüğündeki muamele-
lerden bir kısmı evvelce belediye mü-
fettişlerinden geçmiş, bir kısmı da
şimdiye kadar hiçbir tahkikata tabi
olmamıştı.

Mülkiye müfettişleri bütün bu me-
seleleri ele alarak tetkiklerini derin-
leştirmektedirler. Bu arada bilhassa
hamal işleri nazarı dikkati celbetmiş-
tir. Hamal işlerinde bazı yolsuzluk-
lar olduğu ihbar edilmiş ve bu ihbar

üzerine bazı noktalar dikkate şayan
görülmüştür.

Burada hamalların bir iskeleden
diğer bir iskeleye verilmeleri de me-
suliyeti mucip görülmektedir. Meselâ
çok kâr getiren bir iskelede çalışan
bir hamal, kendisini himaye edecek
hiç kimse olmadığından, pek az kâr
getiren bu iskeleye verilmiş, yerine
açıktan biri getirilmiş. Bu nakil iş-
lerinden dolayı para döndüğü, bu
yüzden kırk, elli bin lirahık bir suiis-
timal yapıldığı iddiaediliyor.

Bu hamal meselesi vaktile belediye
müfettişleri tarafından tetkik edil-
(Devamı 8 nci sahifede)

Dikkatler:

Pratik para

İki buçuk lirahık yeni kâğıd para-
larımız çıkıyormuş. En küçük vara-
kanın beş lirahık olması cidden man-
tıkî değildi; madeniler, cepte birikir-
se rahatsızlık veriyordu. Demek pra-
tiklik ciheti düşünülmüş. Bu iki bu-
çukluklar o sebeple çıkarılıyor.

Lâkin pratikliğe hâlel getiren, asıl
nikeller ve gümüşler arasındaki ben-
zerliktir. Evvelce de bunda ısrar et-
tik. «Başka memleketlerde olduğu
gibi, bizde de nikellerin ortasına Tü-
nel fişi tarzında delik yapılabilir!»
dedik. Tecrübe için kenarları yılan-
kavi kuruslar çıkarıldı. Fakat asıl
karışıklık, hele akşamları ve gecele-
ri on kuruslarla ellilikler arasında
oluyor. Teker teker dikkatle bakıp
ayrıl etmek lazım geliyor. Bütün ni-
kelleri yılankavi kenarlı basmalı,
şimdikipleri piyasadan kaldırmalıdır.

Ancak bundan sonra mantıkî, pra-
tik bir para serimiz var diyebiliriz.

Hitler - Mussolini mülâkatı

Yakında Viyanada görüşe- cekleri bildiriliyor

Londra 23 — Daily Herald gazete-
si, Berlin muhabirlerinden aldığı ha-
berlere atfen B. Hitler ile B. Mussol-
ni'nin yakında Viyanada görüşecek-
lerini yazıyor.

İtalya 918 kur'a efradını mayısta silâh altına çağırarak

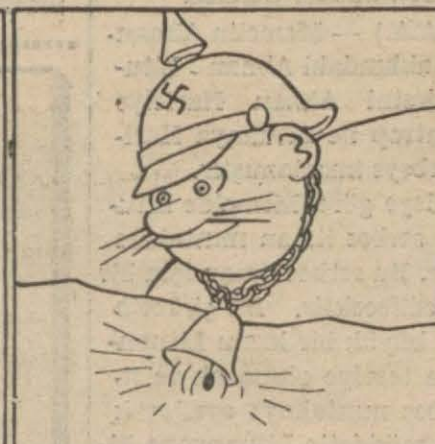
Roma 23 — Mayısta mutad tarihten
1918 tevellütlü kura efradı silâh
altına çağırılacaktır.

La Fontaine'in asrı hikâyeleri: (3)

Kabadayı komşu ile arkadaşları!...

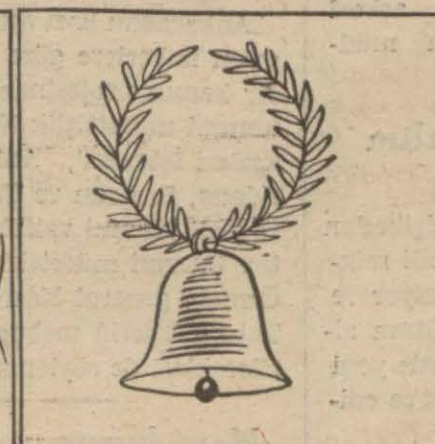
Bir kaç arkadaş komşuları-
nın baskınından kurtulmak
için çare arıyorlardı...

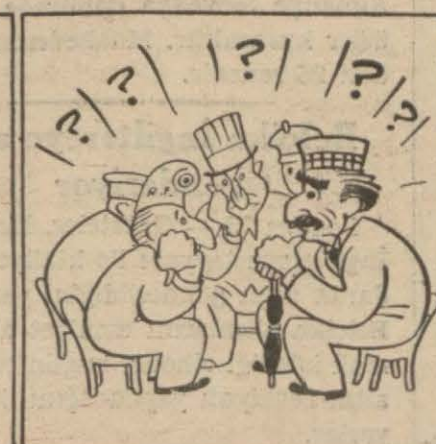
... İçlerinden biri dedi ki:
«Boynuna bir çingirak taka-
lım, gelirken sesini iştir, ica-
buna bakarsın!»

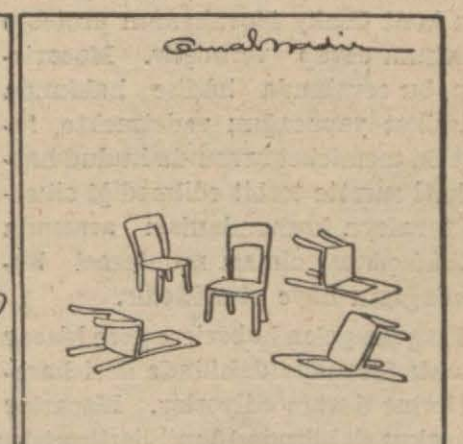
... Bu teklif çok hoş gitti,
herkes birbirini tebrik etti...

... Ve derhal, sesî fâ uzak-
lardan duyulabilecek, sulh dal-
larıle süslü bir çingirak tedar-
rik ettiler

... Fakat ortaya yeni bir me-
sele çıktı: «Hangi kabadayı
çingiracı komşunun boynu-
na takarsın?»

... Buna kimse cevap vere-
medi!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Macar Hariciye Nazirinin Rumen - Macar münasebatına dair beyanati

Karpat Rusyasının işgali Romanya aleyhine müteveccih değildir. Fakat Macar ordusuna sebebsiz bir hücum harbi intaç edecektir

Paris 24 — Macar Hariciye nazırı kont Csaky Macar meclisinde yaptığı beyanatta, orta Avrupada cereyan eden hâdiselerden bahsederek demiştir ki:

— Karpat Rusyasını işgal ettiğimiz zaman Yugoslavyanın hattı hareketi çok dürüst olduğunu kaydetmek isterim. Bilâkis Romanyanın çekingen va-

ziyeti o şekilde idi ki, Karpat Ukraynasını her ne vasita ile olursa olsun işgal etmek azmında bulunduğumuzu, Macarların önüne geçilmez bir kuvvetle eski hududa doğru yürümekte bulunduğunu Bükreş Kabinesine bildirme mecbur kaldık ve Rumenler tarafından hasmane bir harekete girişilmedikçe bu hareketin Romanya aleyhine müteveccih olmadığı

ğını ilâve ettik. Böyle bir hareket vukuunda Macar ordusunun hattı hareketi pek katı olacağını da saklamadık.

Macar askerlerine sebebsiz bir hücum, harbi intaç edecektir. Romanyanın son günlerde bilâsebeb bazı askeri tedbirler aldığını da kaydetmek icap eder.

İtalyada Fransa ile anlaşma temayülü mü var?

İngiliz gazeteleri, İtalyan Kralının mutedil nutkuna çok ehemmiyet veriyorlar, Roma gazeteleri de mutedil bir lisan kullanıyorlar

Londra 24 — İngiliz gazeteleri, dünkü İtalyan meclisinin açılışı münasebetile kral Viktor Emanuelin irad ettiği nutka büyük bir ehemmiyet vermekte ve İtalya kralının Fransız - İtalyan ihtilâfı hakkında kullandığı mutedil lisanı tebarüz ettirmektedir.

Roma 24 — Giornale d'Italia gazetesi, İtalya kralının nutkunu tefsir ederken, kralın kendi imparatorluğunu kıymetlendirmek için İtalyanın sulh arzuları hakkında verdiği teminatı tebarüz ettiriyor.

Lavoro Faşista gazetesi, İtalyan kralının Fransız - İtalyan ihtilâfı hakkındaki sözlerini kaydettikten sonra diyor ki: «Kralın bu sözlerinden sonra Fransa hükümeti İtalya ile ihtilâflarını ne suretle halledileceğini öğrenmiştir.»

İtalyan kralının nutku

Roma 23 — Yeni İtalyan meclisi kralın bir nutkile açılmıştır. Kralın

nutkunda, Alman - İtalyan mukarenetinden, Berlin - Roma mihverinin lüzumundan, Romanya, Macaristan, Polonya, İsviçre, Yugoslavya, Arnavudluk ile dostane münasebetler idame edildiğinden, Habeş muharebesi esnasında zecri tedbirler dolayısıyla İngiliz - İtalyan münasebetlerinde hasıl olan soğukluğun geçtiğinden bahsedilmekte; «Fransa ile aramızdaki ihtilâf geçen sene eylülde verdığımız nota ile birlikte» denilmektedir. Bu nota Lâval ve Mussolini tarafından imza edilen 935 Fransız - İtalyan anlaşmasının feshedildiğine da-irdir.

Nutukta, İtalyanın sulh istediği, fakat kuvvetli olmak lâzımgeldiği beyan ile «Afrika harbi bize birçok masraflar tahmil etti. Fakat halk bunu memnuniyetle kabul etti» denilmektedir.

Nutkun mutedil lisanı dikkati celbetmiştir.

Makineye verilirken Madrid teslim olmağa razı olmuş

Londra 24 — Burgosta bulunan İtalyan gazetecilerinin verdiği habere göre Madrid hükümeti bilâkayduşart Frankoya teslim olmağa razı olmuştur. Müzakere bütün gece devam etmiştir. Fakat bu haber başka bir membadan henüz teyid edilmemiştir.

B. Lebrun bugün Londradan dönüyor

Londra 23 (A.A.) — B. Lebrunün Avam Kamarasını ziyareti esnasında meclis reisi Fransızlarla İngilizlerin bizzat kendi yurdlarına olan aşklarının iki milleti elele yürütmekten menetmediğini, barış için iki milletin, adalet ve hürriyet ve terakkî müdafaa her zamandan ziyade âmade bulunduklarını bildirmiştir.

Paris 24 — Fransız Reiscümhuru bugün öğleden sonra Londradan Paris'e dönüyor. Bu münasebetle Paris şehri bu gece tenvir edilecektir.

25 kuruş yüzünden feci bir cinayet

Dün akşam üzeri, Beyoğlunda Mektep sokağında bir cinayet olmuştur.

Burada bir emlak yazıhanesinde oturan Vasile seyyar basmacı Faik 25 kuruş borçludur. Faik ile Vasil bu 25 kuruş alacak meselesinden kavgaya tutuşmuşlardır. Kavga az zamandan büyüyerek Faik bıçakla Vasili göğüs ve karnından yaralamıştır. Faik vakayı müteakip kaçmış ise de az sonra yakalanmış, yaralı Vasil, Beyoğlu hastanesine yatırılmışsa da kısa bir zaman sonra ölmüştür.

Tahkikata nöbetçi müddeiummisi B. Sadreddin el koymuştur. Katil bugün adliyece verilecektir.

Umumî müfettişlikler lâğv ediliyor mu?

Ankaradan bazı sabah refiklerimize gelen haberlere göre hazırlanan yeni bir kanun projesinde mevcut dört umumî müfettişlik lâğvedilecek merkezleri İstanbul, Ankara, Erzurum, Adana, Samsun ve Elâzık olmak üzere yedi umumî valilik ihdas edilecektir. Umumî müfettişlerden B. Abidin Özmen, general Kâzım Dirik ve B. Tahsin Üzerin mebus namzedi gösterilecekleri de söylenmektedir.

Hava kurumu başkanlığı

B. Fuad Bulcanın hava kurumu başkanlığından istifa etmesi üzerine yerine reis muavini Erzurum mebu-

Bir Alman gazetesi, Hitlerin Napoleona benzetilmesini gülünç buluyor

Wolkischer Beobachter Almanyanın Romanya ile iktisadî teşriki mesai istediğini yazıyor

Nazi siyasî büro şefi bir makalesinde: «Avrupanın Akdenizde himayesini İtalyan milleti deruhte etmiştir.» diyor.

Berlin 24 — Wolkiseher Beobachter gazetesi, Almanyanın siyasî faaliyeti-nden bahsederek 1938 senesinden beri hiç bir devletin tarihinde, Hitler kadar Avrupada bu derece derin tahavvüller vücutte getiren muahedeler akdetmediğini yazdıktan sonra diyor ki:

— Garp gazetelerinin Hitleri, Napoleona benzetmeleri gülünçtür. Zira Napoleon kışla, on sene bile sürmüyen bir imparatorluk yaratmıştır. Halbuki Hitler daima mantık dairesinde hareket etmiştir. İşte bu sebebdendir ki Almanyanın akdetmiş olduğu muahedeler bu derece farkedir. Çekya, coğrafi vaziyeti itibarile mahkûm bulunuyordu. Bu memleket için Almanyaya ihtihaktan başka çare kalmamıştı. Slovakya için vaziyet böyle değildir. Bu memleket üzerinde bir himaye kâfidir. En nihayet Litvanya ve Romanya gibi komşu memleketlerde Almanyanın menfaatleri, sıkı bir teşriki mesalden başka bir şey icab ettirmez.

Londra, Almanyanın ultimatom verdiği yalanlarına devam edebilir. Maamafih görülüyor ki, Londrada da yavaş yavaş akıl ve suur avdet ediyor. Bu son günlerin tecrübelerini unutmuyalım ve demokrasi-lerden her şey beklenebileceğini bilelim.

Nazi siyasî büro şefinin bir makalesi

Berlin 23 (A.A.) — Alfred Rosenberg, İngiliz - Alman münasebatı hakkında yazdığı bir makalede, Almanyanın Çekoslovakya'ya karşı yaptığı hareketi İngiltereye karşı şiddetli

hücumlarla muhik göstermeğe çalışmaktadır.

Rosemberg, bütün olanların Versailles muahedesi ile Almanyaya karşı yapılan haksızlığın kısmen tamirinden ibaret olduğunu yazıyor ve Alman - Çek ihtilâfında İngilterenin kendisiyle istişare talebine hakkı olmayacağını kaydediyor.

Muharrir bin senedenberi Bohemyanın Alman hayat sahasında bulunduğunu kaydettikten sonra Alman - Çek ve İngiliz - İrlanda münasebetleri arasında bir mukayese yapıyor ve Alman Çek münasebatının çok daha eski zamanlara Frederic Barberousse zamanlarına çıktığını ilâve ediyor.

Rosemberg diyor ki: «Almanyanın vazifesi, Avrupada büyük Sakson imparatorluğu zamanındanberi kendisine terettüb eden misyonu başarmak ve kendi kanını müdafaa etmektir. Şu farkla ki, bugünkü Almanyanın kuvveti Alp dağlarından öteye imtidad etmiyor, oralarda İtalyan milleti Avrupanın Akdenizdeki himayesini bizzat kendisi deruhte etmiş bulunuyor.»

Rosemberg, kaderin tanzim etmiş olduğu bir işte İngilterenin mümasil bir hak iddia edemeyeceğini yazarak makalesini bitiriyor.

B. Hitler ve Alman kıtaları dün Memel şehrine girdiler

Almanya, Litvanyaya Memel limanında bir serbes mintaka veriyor

B. Hitler, bir nutuk irad ederek halka «kendi mukadderatı hakkında karar vermeğe hazır kuvvetli Almanyaya dönüyorsunuz» dedi

Berlin 23 — Alman kıtaatı bu sabah saat sekizde Memele girmiş, B. Hitler de saat 9,30 da Alman filosile oraya varmıştır.

B. Hitlerin nutku

Berlin 23 — B. Hitler, Memel tiyatrosu önüne saat 14,20 de gelmiş ve tiyatronun balkonundan kendisini alkışlayan kesif halk kütlesini selâmlayarak sekiz dakika süren kısa bir nutuk irad etmiştir. B. Hitler:

— Sizleri ecdadımızın toprağına yeniden ulaştırıyorum. O toprak ki, onu ne siz unuttunuz, ne de o sizi unuttu.

Sizler, zayıf bir Almanya tarafından terk olundunuz. Ve şimdi, kendi mukadderatı hakkında karar vermeğe hazır kuvvetli bir Almanyaya dönüyorsunuz. Dünyanın belki de hoşuna gitmiyecek, fakat şunu söylemek mecburiyetindeyim ki, bu yeni Almanya, seksen milyon nüfusludur. Bu keyfiyeti sizler, bizzat Almanyanın ortasında yaşayan diğer Almanlardan daha iyi anlarsınız.

Anlaşma imza edildi

Berlin 23 (A.A.) — Memelin Almanya'ya avdeti hakkındaki Alman - Litvanya muahedesi İtalyan Hariciye Nazırı Ribbentrop ile Litvanya Hariciye Nazırı Urbsys imzalamıştır.

Bu muahedeye göre, Memelde Litvanya için bir serbes liman mintakası ayrılmaktadır. Bu serbes liman için bir şirket teşkil edilecektir. Bu şirketin sermayesinin büyük bir kısmı Litvanya tarafından tesviye olunacak ve limandaki serbes mintakaya ayrılacak arazi 99 sene müddetle Litvanyaya kiralanacaktır. Almanyanın liman tesisi ve havuzlar üzerindeki hukuku hükümlerini bu kira müddetince de

Her iki taraf birbirine karşı şiddet hareketlerinde bulunmamağı ve başka bir devlet tarafından da bunlardan birine karşı tecavüz yapılmasına müsaade etmemeği taahhüt ediyorlar.

Alman polis teşkilâtı reisi Memele gitti

Londra 23 (A.A.) — Reuter ajansının Berlin'den öğrendiğine göre, Alman polis teşkilâtı reisi Himmler, dün akşam Memele gelmiştir.

Memelde tevkifler

Varşova 23 (A.A.) — Kurjer Warzavski gazetesine göre, Memel'de tevkifata girişen nazi teşekkülleri geçenlerde Memel'deki Litvanya ticaret enstitüsü rektörlüğüne tayin edilmiş olan eski Litvanya Başvekili ve Hariciye Nazırı B. Galvanauskas'ı tevkif etmişlerdir.

Mareşal Peten bugün itimadnamesini veriyor

Burgos 24 — Mareşal Peten dün buraya gelmiştir. Bugün Frankoya itimadnamesini verecektir.

(AKŞAM) ın yeni müsabakası:

30 arkadaş
300000 lira
kazandı!

Tafsilâtı bugün 5 inci
sahifede

Macarlar, Slovak toprağına tecavüz ettiler

Paris 24 — Bratislavadan gelen haberlere göre Macar kıtaatı, Karpat Ukraynası cihetinden dün Slovak hududunu geçerek üç Slovak kasabasını işgal etmişlerdir. Bu haber üzerine Slovak hükümeti Macaristana bir nota vererek bu tecavüzü protesto etmiş bir kaç saat içinde cevap verilmesini istemiştir.

Macaristanın cevabi

Londra 24 — Macar Hariciye Nazırı kont Csaky Slovakyanın protesto notasına cevap vermiştir. Macaristan, bu cevabında hâdiseler hakkında tahkikat yapacağını vadetmekte, fakat iki memleket arasında hudud hattı katı surette tesbit edilmediği cihetle, tarafları kumandanları arasında ihtilâf çıkmış olması muhtemel bulunduğunu ilâve etmektedir.

Pragtan gelen haberlere göre Macar kıtaatı Slovakya dahilinde ileri hareketlerine devam ediyorlar. Macarlar Slovakya dahilinde 10 mil ilerlemişlerdir. Slovaklar, mukavemet gösterdikleri cihetle, iki taraf arasında hafif çarpışmalar oluyor. Macarların ileri

ediyor. Söylendiğine göre Berlin mahafili bu hâdiseyi âdi bir hudud vakası olarak telâkki ediyorlar.

Alman - Slovak himaye muahedesi

Londra 24 — Berlin'den gelen haberlere göre Alman - Slovak himayesi muahedesi dün imzalanmıştır. Bu muahede mucibince Slovakya, dahilinde, Çekaydan daha muhtar bir idareye malik olacak, Harici siyaset bakımından Almanyaya bağlı bulunacaktır. Almanyaya Slovakya dahilinde askeri üsler kuracaktır. Muahedenin müddeti 25 senedir.

Belçika İngiltereye altın gönderiyor

Londra 23 — Gazeteler, Belçikadan İngiltereye tayyare ile külliyyetli miktarda altın gönderildiğini yazıyor ve Belçika altınlarını emniyet altına almak istediği cihetle, bugünlerde yeni altın sevkiyatı yapılacağını ilâve ediyorlar.

Deyli Herald, İsviçre ile Hollanda'nın altın ihtiyat akçelerinden mühim bir kısmını Londraya ve Newyorka

AKŞAMDAN AKŞAMA

Cemal Nadir'in piyesi

Cemal Nadir Güler'in «Yüz karası» isimli piyesi, Şehir tiyatrosunun Komedi kısmında oynandı. Gidip seyretmemekle edemedim. Zira sevimli karikatüristimizin aynı zamanda mükemmel bir muharrir olduğunu da biliyorum.

Hattâ, dahası da var: Onun muharrirliği ressamlığından bile evvel gelir...

Bu kıymetli sanatkarın inkişafını takip edenler, muhakkak ki şuna dikkat etmeden geçmemişlerdir. Çizgi çizmekte ve eşasına can vermekteki bugünkü hüneri, beş sene evvel kendisinde azdı; on sene evvel - çekinmeden diyebilirim - yoktu. Gerçi o zaman da eserleri hoş gidiyordu. Lâkin ressamlığından ziyade, muharrirvari buluşlarının, lejandlarının kuvveti...

İlk senelerinde kendisine: «İki adamı karşılıklı Karagöze Hacıvad gibi kağıdın ortasına oturtma...» dediğini bile hatırlarım...

Velev samimi olsun, bu gibi ihtarlar, arkadaşının üzerinde derhal derin aksülameller yapardı. Hattâ mecmua sahibi olan bir müşterek dostumuzun benimkinden biraz daha şiddetli bir tenkidi, Cemal Nadirin on üç sene evvel matbuatı terketmesine sebep olmuştu:

— Filânca karikatürist bak ne güzel yapıyor; onu taklid etsene... - tavsiyesine itaat edememişti.

Nasıl edebilir ki, o, bütün hakiki artistler gibi, bizzat kendi hüviyetinin, dükkü şahsiyetinin bile mukallidi olamıyor. Her gün yeni, daha yeni, daha başka türlü üyü arıyor. Bazi karikatüristler vardır ki mütemadiyen birbirinin benzeri eserler doğururlar. Cemal Nadirde ise, sabit nokta ancak Bay Amca'nın sempatik tombul yüzüdür... O, yalnız tipleri değil, karikatürlerinin çiziliş üslubunu da boyuna değiştirir...

Nihayet işte, mizahçı zekâsına sahne de kalıb aradığını gördük. Bu ilk eserine «muaffak olamadı» diyenler, on küsur sene evvel Cemal Nadirin karikatürlerine aynı sözü söyleyenler kadar yanlışlıklarını anılayacaklardır.

O zaman, çizgilerin iptidailiği arkasında, nüktenin parlaklığını görmek gerekti. «Yüz karası» isimli bu ilk piyeste de, teknik kusurlara, ana vaka noksanına, farsa kaçan pasajlara rağmen, bir yaratmak kudretini görebilmelidir:

«Yüz karası» piyesinde deli doktorunun odasında kasabalı tiplerin zaid tafsilât vererek öyle bir konuşuş safhası vardı ki, yalnız bunun altında, milli sahnemizde noksan yepyeni bir tiyatro unsurunun rüşeymi gizlenmektedir.

Güldüren şey, şimdiye kadar ortayınan üslupları; vodvilvari tesadüflerdir; tuluatvari komikliklerdir. Bana öyle geldi ki, Cemal Nadir, daha ilk kalem tecrübesinden itibaren bu mevcut unsurlara, bir de yenisini ilâve ediyor: Tiplerin düşünüş tarzlarını âdeta ruh tahlili yapar gibi sahneye koymak... Komikliği normal düşünceyle bunların eğri mantığı arasındaki tezaddan yaratmak... Mizahın en lâtif budur... Bizim müelliflerden kimse tecrübe etmemiştir.

Gerçi bu, henüz, laboratuvar tecrübesi gibi bir şey... Çünkü yeni... Fakat hangi yeni keşif, istihaleler, tekâmüller geçirilmeden parlak ticarî ne-

1500 liralık ihtilâs muhakemesi

Suçlulardan biri arkadaşının kabahati olmadığını söylüyor

Sarıyerde Belediye muhasebeciliğinde bulunduğu sırada Belediyeye ait bin beş yüz küsur lirayı ihtilâs etmekten maznun Enverle Varidat kâatibi Eminin mevkufen muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Mahkemede davacı sıfatıyla Belediye vekili bulunuyordu.

Evrak okunduktan sonra isticvab edilen maznun muhasebeci Enver şunları söyledi:

— Sarıyer Belediye muhasebesinde Varidat kâatibi Emine itimadım vardı. Bu itimada istinaden resmî mührümü kullanmak salâhiyetini de kendisine vermiştim. Emin bu itimaddan istifade ederek bu parayı ihtilâs etmiştir. Bunda benim kabahatim yoktur. Şahsın zımmetime de para geçirmiş değilim.

Diğer maznun Emin suçunu itiraf ederek dedi ki:

— Muhasebeci Enverin iddiası doğrudur. Kendisi bana itimad ederek resmî mührünü kullanmak salâhiyetini vermişti. Ben de bu emniyeti suistimal ettim ve fazla tahsilâtı mahbuzlarda noksan göstermek suretile bu parayı zımmetime geçirdim. Bu para benim borcumdur.

Bunun üzerine maznun Enverin vekili, müekkilinin masum olduğunu ileri sürerek kefaletle serbes bırakılmasını istedi, mahkeme bu isteği reddetti ve şahidlerin dilenmesi için muhakeme başka güne bırakıldı.

İki heroinci

Polis ikisi hakkında da tahkikatı derinleştiriyor

Emniyet müdürlüğü kaçakçılık teşkilâtı memurları dün iki heroin kaçakçısını daha yakalamışlardır. Bunlardan biri, Mihail isminde biridir. Mihail, geçenlerde gümrük muhafaza teşkilâtınca yakalanan Vasil, Anastas, Marko, İspiro, Osman, Zekeriya, Haşim, Hüseyin, Maryam ve Agavni kumpanyasına dahil bulunmaktadır.

Yakalanan diğer kaçakçı da, bundan bir müddet evvel yakalanan Paşabahçede bir çiftlikte heroinci şebekesine dahil Kasımdır. Bu adam hakkındaki tahkikat devam etmektedir.

ticesini verebiliyor? Bilhassa ki, sahne eseri, bütün yazı çeşidlerinin en muğlağı, en tecrübe istiyenidir.

Buna rağmen ben eminim: Cemal Nadir, karikatürist olduğu kadar muharrirdir. Hayatının müteakip safhaları bunu isbat edecektir.

Avrupadaki tiyatrolardan birinin alâmeti farikası, bir deniz kuşuydu. Direktörüne sebebini sordum. «Çünkü bu mahlûk mütemadiyen aramaktadır. Biz de onun gibi yeni sanat unsurunu arıyoruz! Artist için bu arayıcılık birinci şarttır.» dedi.

Cemal Nadirin yalnız arayıcı değil, bulucu, bulunca da behemehâl mükemmel hale getirici sanatkar hüviyetini tecrübe ettik... Biliyoruz... Âlem de biliyor.

(Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Çok bozuk bir işlek yol

Doktor Lâtfi Kırdar, İstanbul'da geldikten sonra senelerdenberi bakımsız kalan bir çok sokakların tamir edildiğini görmekte cidden sevindik. İstanbul'un bütün cadde ve sokaklarını baştan başa derhal yapmanın maddî imkânsızlığını da takdir etmez değiliz.

Ancak Fatihin Fahribey sokağı bir taraftan Sultan Selim semti-ne, diğer taraftan Darüşşafakanın arkasına müntehi olan çok işlek bir yol olduğu halde büyük Fatih yangınındanberi el dokunmamış, çok berbad bir haldedir. Sokağımız nisbeten kısadır, büyük malî külfete ihtiyaç göstermeksizin kolayca tamir edilebilir. Bu semt halkını memnun etmek isteyeceğinden emin olduğumuz Doktor Lâtfi Kırdarın himmetinden bekliyoruz.

Fatihte Fahribey sokağı sakinlerinden: Z. S.

Bebek - Emirgân yolu

Mahkeme dün iki yalı hakkında karar verdi

Bebek - Emirgân yolunun açılması için bazı yalı sahipleri Belediye arasında ihtilâf çıkmış ve iş birinci Hukuk mahkemesine intikal etmişti.

Dün birinci Hukuk mahkemesi, bunlardan Veli beyin yalısı denilen Kuleli yalı ile Hayri Araboğlu yalısı üzerindeki davaları neticelendirmişti.

Belediye, bu yalıların istimlak bedellerini bankaya yatırmış olduğu cihetle mahkeme, bu iki yalının Belediye namına teşkiline karar vermiştir. Bu yol üzerinde henüz halledilmemiş iki dava daha kalmıştır. Bunlar da birinci Hukuk mahkemesine intikal etmiştir.

Denizbanktan açıkta kalan memurlar münhallere yerleştiriliyorlar

Denizbanktan açıkta kalan memurların tayinine kısmen başlanmış, bazı memurlar münhallere yerleştirilmiştir. Her ne kadar Denizbankta münhal yoksa da devlet sermayesiyle kurulan müesseseler hakkındaki kanun mucibince Denizbank müesseseleri şahsiyeti hükmiyeleri haiz ayrı birer teşekkül halinde iş göreceklere bazılarında vazifeler açılması ihtimali olacaktır.

Bu vazifeler, memur çıkarılmak suretile değil, kadroyu takviye etmek zarureti karşısında açılacaktır. Denizbankın lâğvedilen servislerinden açıkta kalanlar bu, açılması muhtemel vazifelere peyderpey tayin dileceklerdir.

Boğaziçine rağbet artıyor

Vapurlar geçen sene daha fazla yolcu taşıdılar

Şirketi Hayriye umumî heyeti dün senelik toplantısını yapmıştır. Bir senelik faaliyet raporu okunup kabul edildikten sonra meclisi idareden istifa eden üç âzanın yerine yeni intihab yapılmış ve murakipler seçilmiştir.

İdare heyeti raporuna göre Şirket vapurları 938 senesi zarfında 10 milyon 562,735 yolcu taşımış, yolcu, yük ve palamar ücretlerinden ceman 948,599 lira hasılat temin edilmiştir. Yolcu mikdarı 937 senesinden 971,403 kişi ve ücretler yekûnu da 76,705 lira fazladır.

Şirketin umumî varidat yekûnu 1,111,474 liradır. Varidat geçen seneden 95,300 lira fazladır.

Eminönünde istimlak edilecek binalara ait davalar

Eminönü meydanının açılması için istimlak edilecek binaların sahipleri Belediye arasında ihtilâflara birinci Hukuk mahkemesinde bakılmaktadır. Birinci Hukuk mahkemesi şimdiye kadar yapılan ihtilâf davalarını halletmiş, yalnız üç dava kalmıştır. Bunlardan biri Eminönünde İzmir sokağında Lâtif hanıdır. Bu hanın sahipleri ölmüş ve yapılan araştırma neticesinde vârislerinin vekilleri bulunmuştur. Mahkeme kendilerine tebligat yapmıştır.

Bundan maada diğer iki dava da halledildikten sonra burada ihtilâflı bina kalmıyacak ve Eminönü meydanı tamamen açılacaktır.

Üç yaralama

Üçünün de faileri yakalanarak adliyeye verildi

Dün şehirde üç yaralama vakası olmuştu: Galatada oturan Abdullah ile, Emin bir para meselesinden kavgaya etmişler. Abdullah Emine bıçakla yaralamıştır.

İstinyede Salim ile Zeynel iş üzerinde münazaa etmişler, Zeynel Salimi büyük bir demir parçasıyla yaralamıştır.

Bir teneke imalâthanesinde çalışan David isminde biri, patronu Artinin bundan birkaç gün evvel kendisine yol vermesine muğber olarak onunla kavgaya etmiş, bir aralık üzerinde bulundukları tabancasını çekerek beş el ateş etmiştir. Kurşunlardan biri Artinin bacağına isabet ederek yaralamıştır. Polis, üç yaralama vakasının failerini yakalamış, suçlular da yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

Sanayi tetkik heyeti reisi şehrimizde

İktisad Vekâleti sanayi tedkik heyeti reisi B. Şevket Süreyya Ankara'dan şehrimize gelmiş, Ticaret odasında sanayi işleri üzerinde tedkikata başlamıştır. Sanayi tedkik heyeti reisi sanayicilerin muhtelif zamanlarda yaptıkları müracaat ve bulundukları dilekler üzerinde tedkikat yapmaktadır. Bir müddet sonra Ankara'ya dönerek Vekâlete izahat verecektir.

Bir çırpıda

Rüyalar

Yeni fennî, ilmi keşifler, merak uyandırmak, herkesi hayrette bırakmak bakımından âdeta siyasî havadislerle boy ölçüşüyor. Hergün yeryüzünde yapılan yeni keşiflere dair öyle havadisler okuyoruz ki bunların yanında tiyler ürpertici cinayet havadisleri, Avrupa'nın haritasını değiştirebilecek mahiyetteki siyasî haberler bile daha az meraklı kalabilir.

İşte karşımıza iki yeni icada dair havadisler duruyor. Bunlardan biri Fransız ilim adamlarından birinin buluşu. Bu zat, insanlara, onların en büyük istirahat zamanı olan uykularında iyi ve eğlenceli bir vakit geçirtmeğe karar vermiş.

Bir takım karışık, korkulu rüyaların mide dolgunluklarından ileri geldiğini nazarı dikkate alan Fransız âlimi yeni bir usul keşfetmiş. Eğer uyku ya yatmadan evvel bu usule baş vuracak olursanız gayet güzel, sinirlerinizi dinlendirici rüyalar görebileceğinizdir. Hattâ eğer isterseniz rüyalarınızda meselâ sevdiğiniz sinema artistlerini, istediğiniz insanı görebiliyorsunuz. Bu suretle gündüzleri uyumak iken erişemediğiniz saadete geceleri rüyanızda kavukmak imkânı varmış. Gördünüz mü yeni ilmi icadı?!

Gece, akşam yemeginden sonra Fransız âliminin usulüne müracaat ediniz.

Gözlerinizi kapadıktan biraz sonra meselâ çok sevdiğiniz sinema yıldızı Simone Simon yahud Droti Lamur karşınızda... Artık onlara istediğiniz kadar dil dökün...

Ertesi günü de arkadaşlarınıza:

— Dün gece Droti Lamurla beraberdik. O kadar sairane bir gece geçirdik ki... diye de anlatın... Yahud hayatta öfkelenmediğiniz, çatmak için arayıp da bulamadığınız biri mi var. Hemen rüyaya getirin o adamı... İsteddiğiniz kadar çatin. Bağırın. Hiddetinizi alın. Öfkedenizi hiç değilse rüyanızda gidirin.

Bu keşiften sinema ve tiyatro ile meşgul olanlar hoşlanmayacaktır sanırım. Çünkü eğlenceli ve güzel rüya görmek insanların elinde olduktan sonra her gece yatakta bedava tarafından sinema seyretmek kabil...

Fakat muhakkak olan birşey de şu. Bugünkü yeryüzü sakinlerinin güzel ve tatlı rüyalara o kadar ihtiyacı var ki... Zira insanlar için hakikatler gün geçtikçe acılaşıyor...

Gazetelerde okuduğum ikinci ilmi keşif de şudur:

Âlimler hesap etmişler, deniz altında insanları tamam yirmi bin sene besleyebilecek bir takım maddeler varmış... Eğer bu hesap doğru ise artık birçok milletler kendilerine müstemleke bulmak için çırpınmayacaklar... Müstemleke, ham madde, gıda maddesi mi lâzım? İşte deniz altı...

Hikmet Feridun Es

Tamir edilen sokaklar

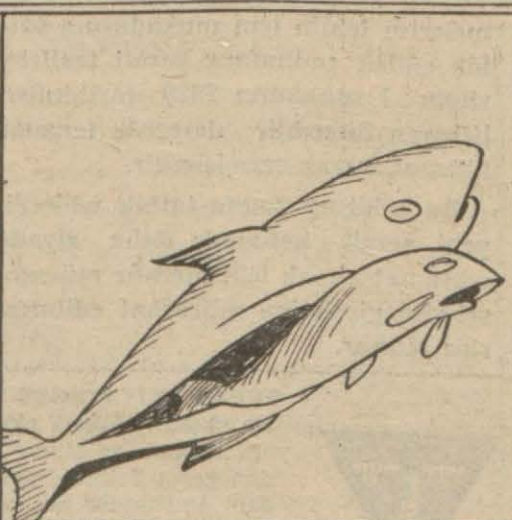
Belediyenin tahsis ettiği 150 bin lira ile bir kısım sokaklar daha tamir ve inşa edilmiştir. Bunları kaydediyoruz:

Üsküdar'da İhsaniyede Bürhaniye, Bağlarbaşı, Aziz Mahmud, Abacidede, Beylerbeyi, İslâmbey, Kurukavak, Defterdarda Cami, Vapur iskelesi, Kızılmeşçid, Dereduvarı, Eyüpgazi, Defterdar İslâmbey, Zemzem Dipçik, Ruznameci, Cezri Kasım, Otakçılar, Çoyacı, Dipçi sokak, Alibey köyünde Babahaydar, Bahariye, Ayvansaray, Şahsultan sokakları.

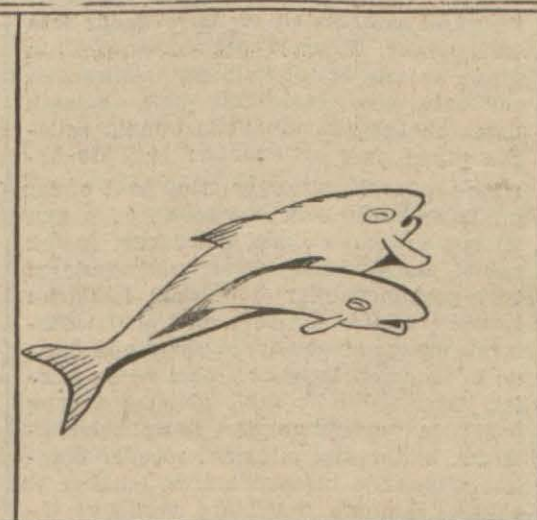
Bay Amca balıkhanede !..

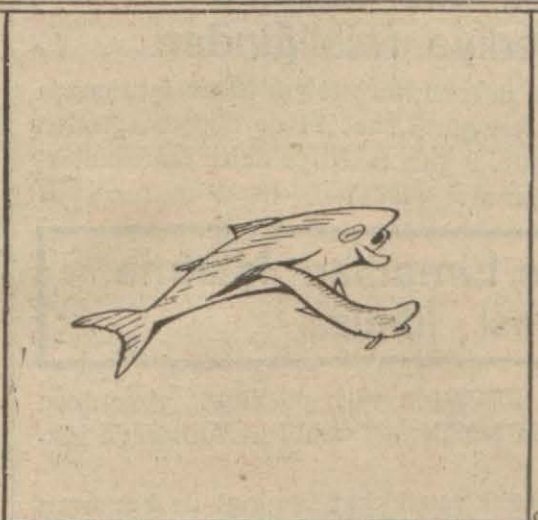
— Dün bir balık tuttuk, yalan olmasın, üç metre kadar vardı...

... Şöyle bir karnımı yardık, içinden bir balık çıktı...

... Onu da yardık, bir balık daha!

... Onu da yardık, bir balık daha! Onu da...

B. A. — Affedersin dostum, balıktan mi bahsediyorsun, Avrupa politkasından mi, anlıyamadım!..

Fenerbahçe klübü

Muvakkat bir zaman için futbol faaliyetini tatil etti

Fenerbahçe futbolcularının, idare heyetlerinin oynamamak hususunda ki kararına rağmen, Vefa karşısına çıkmaları dedikodusu devam ederken yarın yapılması icab eden Ankaragücü - Fenerbahçe maçının yapıp yapılmıyacağı spor efkârı umumiyesinde günün mevzuunu teşkil etmekte idi.

Fenerbahçe idare heyeti teahhüd eden son vaziyetleri görüşmek üzere, dün bir toplantı yapmış ve muvakkat bir zaman için futbol faaliyetini tatil karar vermiştir.

Keyfiyet Beden Terbiyesi İstanbul müdürlüğüne bildirilmiş olduğundan, yarınki maçın yapılmıyacağı tahakkuk etmiş demektir.

Diğer taraftan Fenerli futbolcular gazetemize gönderdikleri bir tavih mektubla idare heyeti ile aralarında çıkan ihtilâfın sebebini anlatmakta, Vefa klübü karşısına 31 senelik şereflerini muhafaza etmek için çıktıklarını, bu hareketlerin isyan ve anarşi şeklinde telâkki etmenin doğru olmadığını ancak Beden Terbiyesi umum müdürlüğünün emirlerini yerine getirmek ve Fenerbahçe klübünün istikbalini umum müdürlük nezdinde müemmen bir hale koymak için yapılan bir hareket olarak tavsif etmek lâzımgeldiğini bildirmişlerdir.

Beşiktaş bugün İzmir'e gidiyor

Millî kûmenin ilk deplasman maçını yapmak üzere Beşiktaşlılar bugün İzmir'e hareket edeceklerdir.

16 kişilik bir kadro ile seyahate çıkacak olan siyah beyazlılar, cumartesi günü Ateşspor, pazar günü Doğanspor ile karşılaşacaklardır. Bu karşılaşmalara kuvvetli bir kadro ile gitmek için Yedek subay okulunda bulunan Hakkı, Rifat ve Sabriye izin temin edilmiştir. Beşiktaşın İzmirde yapacağı ilk maçı Esad, ikinci maçı Mustafa idare edecektir.

Ankaragücü bu akşam şehrimize geliyor

Millî kûme müsabakaları için yarın Fenerbahçe, pazar günü Vefa ile karşılaşacak olan Ankara ikincisi Ankaragücü bu akşam şehrimize gelecektir. Fenerbahçe klübünün futbol faaliyetini tatil ettiği dair Mıntakaya gönderdiği mektuptan sonra Fener - Ankaragücü maçı yapılamıyacağına göre, Ankaragücü şehrimizde yalnız bir maç yapacak ve pazar günü Vefa ile karşılaşacaktır.

Vefa klübü ile yapılan anlaşma mucibince, bu klübün şehrimizde yapacağı maçlar Taksim stadında olacaktır.

Fenerliler Taksim'de antrenman yapamadılar

Taksim stadında Ankara maçları için antrenman yapmak isteyen Fenerli futbolcular dün Taksim stadına gitmişler, fakat stad idaresi kendilerini antrenman yapmağa bırakmamıştır.

Müşkül bir vaziyet karşısında kalan Fenerli futbolcular Şeref stadına gitmek mecburiyetinde kalmışlar ve antrenmanlarını bu stadda yapmışlardır.

Mektepler arasında resmî spor temalarına 1 nisan başlanıyor

Yeni Beden Terbiyesi kanunu mucibince, lise ve ortamekteplerde tesisi tekrâr eden spor klüplerinin ilk resmî faaliyeti 1 nisan başlayacaktır.

1 nisan cumartesi günü öğleden sonra Taksim stadında muhtelif müsabakalar yapılacak ve müsabakalara iştirak edecek talebeler, mekteplerinin üniformalarını giyeceklerdir.

Âbideye çelenk koymakla başlayacak olan merasim akşam geç vakte kadar devam edecektir.

Futbol maçları

25/3/1939 cumartesi günü yapılacak maçlar. Fenerbahçe stadı: Ankaragücü - Fenerbahçe, saat 16.30, Hakem Refik Osman Top, yan hakemleri Ziya Kuyumlu ve Fikret Kayral.

26/3/1939 pazar günü yapılacak maçlar. Taksim stadı: Anadoluhisar - Galata Gençler, saat 9.30, Hakem Şahap Şişmanoğlu, yan hakemleri Rıfık Aksay ve Talib Gürkan.

Bözkurt - Demirsport, Saat 11.15, Hakem Samim Talu, yan hakemleri Fahreddin Somer ve Bahaeddin Uluöz.

Kasımpaşa - Galataspor, Beykoz - Kurtuluş muhtelitleri, saat 13, Hakem Nuri Bosut, yan hakemleri Tarık Özerengin ve Necdet Gezen.

İstanbulspor - Beyoğluspor, Topkapı - Arnavutköy muhtelitleri, saat 14.45, Hakem Halid Galib Ezgü, yan hakemleri Feridun Kılıç ve Eşref Kutlu.

Ankaragücü - Vefa, saat 16.30, Hakem Şazi Tezcan, yan hakemleri Ahmed Adem Göğdün ve Adnan Akın.

Ceza verilen sporcular

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajansından:

Anadoluhisari klübünden 105 Necdet Duymaz: Bir ay, Karagümrük klübünden 1213 Mahmud Ali Yüret: İki ay.

Yukarıda adları, soyadları, klüpleriyle bölge sicil sayıları yazılı idmançılara lig maçlarındaki suihareketleri dolayısıyla hı-zalarında yazılı düddetler için geçici müsabaka boykotu cezaları verilmiştir. Bu cezalar tebliğ tarihi olan 24/3/1939 tarihinden itibaren başlamaktadır. Alâkadâr klüplerle hakemlerin bu idmançılara müsabakalara iştirak etmemeleri lüzumu tebliğ olunur.

23/3/1939 perşembe günü İstanbul Halinde toplan satılan yaş meyva ve sebze fiyatları:

Cinsi	En	En
	asağı	yukarı
Bakla	20 —	30 —
Araka	25 —	30 —
Bezelye	25 —	28 —
Domates	40 —	85 —
Lahana	5 —	6 —
Pırasa	2 —	3 —
İspanak	2 —	4 —
Yer elması	3 —	6 —
Şalgam	3 —	5 —
Havuç	4 —	5 —
Kereviz kök	4 —	5 —
Kereviz yaprak	demet 2 —	3 —
Enginar	aded 6 —	11 —
Karnabahar	7 —	20 —
Marul	2 —	3 50
Yeşil salata	100 50 —	80 —
Pancar	demet 2 50	3 50
Maydanoz	50 —	75 —
Dereotu	40 —	60 —
Nane	50 —	75 —
Kırmızı turp	75 —	1 25
Taze soğan	1 50	2 —
Taze sarmısak	1 —	1 50
Elman Amasya	kilo 25 —	40 —
» Ferik	7 —	16 —
» İnebolu	8 —	9 —
Kestane	7 —	8 —
Ayva	15 —	17 —
Muz yerli	55 —	90 —
Muz ecnebi	130 —	—
Limon ecnebi	100 aded 140 —	210 —
Portakal Döryol	64 375 —	—
» »	80 320 —	330 —
» »	100 260 —	310 —
» »	150 268 —	—
» Alanya	64 375 —	420 —
» »	80 400 —	—
» »	100 350 —	360 —
» Rize	64 bağ 320 —	350 —
» »	80 290 —	300 —
» »	100 200 —	240 —
» Mersin yafası	120 san. 900 —	—
» »	160 850 —	—
» »	200 900 —	—

İstanbul umumî meclisi azasına İstanbul vali ve belediye reisliğinden

İstanbul umumî meclisi 3 cü intihap devresi ibirinci yılı Nisan içtimasının ikinci 3/4/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de akdedeceğinden meclisin ruzaimesi posta ile gönderilmiştir. 9 gün Belediye daire dairesindeki umumî meclis salonunu teşrifleri rica olunur. (1971)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 150000 lira olan 10000 ton yerli portland çimentosu 5/Nisan/939 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (8750) lirahık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 za kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (750) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1947)

DAMGALI KADIN

M E L E K sinemasında

Harikulâde bir muvaffakiyet kazanmaktadır.

Bugün **SAKARYA** Sinemasında

Spor, Gençlik ve küzellik Filmi

Türkçe izahatlı

STAD İLAHLARI

Seanslar: Cumartesi ve pazardan maada her gün saat 2 - 4,15 - 6,30 ve Suvare 8,45 de, talebe matinesi 11,30 da duhuliye 12,5 kuruş. Grup halinde gelecek talebenin müdüriyete müracaatları. Telefon 41348

Ankara Valiliğinden

1 — Keşif bedeli (31200) liradan ibaret bulunan Ankara Nafia garajı binası inşaatı 10/4/939 pazartesi günü saat 15,30 da daimî encümende ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (2340) lirahık muvakkat teminat vermeleri eksiltmenin yapılacağı günden en az 8 gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir istida ile vilâyete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

3 — İsteklilerin Ticaret odası vesikası, teminat mektup veya makbuzu ve ikinci maddede yazılı fennî ehliyet vesikasıyla birlikte yukarıda adı geçen günde saat 14,30 za kadar teklif mektuplarını encümen reisliğine vermeleri bu işe ait şartname ve keşif evrakı her gün Nafia Müdürlüğünde görülebilirler. (1025) (1936)

Tesviyeci ve Tornacı alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırkkalede çalıştırılmak üzere tesviyeci ve tornacı alınacaktır. İsteklilerin Ankara da bulunanların silâh fabrikasına, İstanbuldakilerin Zeytinbur nu fabrikasına, İzmirdekilerin de İzmirdeki silâh fabrikasına bu yerler haricinde olanların da istida ile umum müdürlüğe müracaatları. (1423)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Trabzon - İran Transityolu Birinci Mıntaka Başmüdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Transit yolunun kilometre 1+000—63+300 arasında parke kaldırım, sosa eşası tamiratı ve dere tahkimatı.

Bu işlerin keşif bedeli (233,068) lira 32 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi
- B — Mukavele projesi
- C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
- D — Fennî ve hususî şartname
- E — Keşif, silsileli fiat ve metraj cetveli
- F — Proje

İstiyenler bu evrakı Trabzon Nafia Müdürlüğünden ve Gümüşhanede Transit yolu Birinci Mıntaka Başmüdürlüğünden 12 lira bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 3/4/939 pazartesi günü saat 15 de Trabzonda Transit yolu Birinci Mıntaka Başmüdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (12,905) lirahık muvakkat teminat vermeleri ve aşağıdaki vesikayı göstermesi lâzımdır.

A — İsteklinin ihaleden 8 gün evvel Trabzon vilâyetine müracaatla komisyonu mahsus tarafından ehliyet vesikası alması şarttır.

6 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yukarıda sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1607)

İLÂN

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Türkiye İş Bankası

Banca Commerciale Italiana

Banco di Roma

Selânik Bankası

Osmanlı Bankası

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri

İttihadi Ticareti Hariciye Bankası

Şarkı Karip Ticaret Bankası Ltd.

Deutsche Bank

Deutsche Orient Bank

Hollandsche Bank Uni N. V.

Yukarıda adı yazılı bankalar, muhterem müşterileri tarafından mükerreren izhar edilen arzuya itiba ve müşterilerin eshamî tahvilât ve kıymetli eşya tevdiatını tezyid edebilmelerini temin için mukaddema tatbik edilen muhafaza ücreti tarifelerinde 1 sonkânun 1939 tarihinden itibaren hissedilir derecede tenzilat ıcrasına karar vermişlerdir.

Bu kabil mevduata tatbik edilecek yeni şerait hakkında daha ziyade malûmat almak için mezkûr müesseselerin işçilerine müracaat edilmeleri rica olunur.

TURAN TİYATROSU

Bu akşam: Yüksek okuyucu Muallâ ve Mısırdan gelen Zekiye Hamdan, Ambasadör saz heyeti, Ertuğrul Sadı Tek ve arkadaşları

FATMAK LÂSTİKLİ

3 perde

(Se) Atilla Rövâsü. Miçe Pençe varyetesi

İstanbul Harici Kıtaat ilânları

Dört muhtelif mahalde uçuş yolu yapılacaktır. Hepsinin muhammen bedeli 876000 lira olup ilk teminatı 38790 liradır. Fennî ve idarî şartname ve projeler 43 lira 80 kuruş mukabilinde Ankara da M. M. Vekâleti Satınalma komisyonundan alınabilir. Kapalı zarfı eksiltmesi 11/4/939 salı günü saat 15 de Ankara da M. M. Vekâleti Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bu işe girecek firmaların kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı bölgelerle ihale saatinden bir saat evveline kadar ilk teminat ve teklif mektuplarını Ankara da komisyona vermeleri. «906» «1931»

★

800: 1000 baş top koşumu beygir ve kısarak kapalı zarf usulile münakaşaya konulmuştur. Beher baş hayvan için tahmin edilen fiat 400 liradır. İhalesi 16/5/939 salı günü saat 11 dedir. İlk teminat 19750 liradır. Evsaf ve şartnamesi 20 lira mukabilinde Ankara da M. M. V. satınalma Ko. dan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde gösterilen vesakile teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saatten evvel Ankara da M. M. V. satınalma Ko. na vermeleri (907) (1959)

Son hadiselerin akisleri

Fransa Cumhurbaşkanı B. Lebrun'un geçen temmuzda İngiltere kralının yaptığı ziyareti iadesi Avrupanın geçen eylül'den sonra ikinci defa uğradığı buhrana tesadüf etmesi itibarıyla dünyanın en mühim hadiseleri sırasına girmiştir. Artık bu, iki komşu ve müttefik devlet arasında yapılan sadece bir nezaket ve cemile ziyareti sayılmıyor. Bunun için Fransız Cumhurbaşkanı ile İngiliz kralı arasında teati olunan nutuklar her tarafta dikkati celbetmiştir. İngiltere kralı nutkunda cari hukuku düvel ahkâmına ve prensiplerine riayet noktası üzerinde durmuştur.

B. Lebrun de muahede ve taahhütlere riayet edilmesi ve diğer memleketlerin işlerine karışılmaması esasları üzerinde Fransanın İngiltere ile mütesanid bulunduğunu beyan etmiştir.

Bu sözler mevcut muahedelerin ve hududların bundan sonra ihlâl edilmemesi hususunda İngilterenin yaptığı ciddi teşebbüslerde Fransanın kendisi ile beraber olduğunu anlatmaktadır. İngiltere Çekoslovakyanın Almanya ile birleşmesinden sonra sıra Romanyaya geleceği kanaati ile yarısı Orta Avrupada yarısı da Balkanlarda bulunan bu devleti tehlikede gördüğünü bu ayın on sekizinde Sovyet Rusya ile Lehistan ve Balkan memleketlerine bildirmiş ve buna karşı nasıl bir hatti hareket takip edeceklerini sormuştur.

Buna karşı Sovyet hükümeti bu devletler arasında bir konferans toplanmasını mukabil teklif olarak ileri sürmüştü ve vaziyetin tevzihi ve devletlerin alacakları vaziyetleri tayin etmeğe başka bir imkân çaresi bulunmadığını kaydetmiştir.

Her ikisi de hem küçük itilâfa hem de Balkan misakına dahil olmaları itibarıyla gerek Orta Avrupada gerek Balkanlarda Romanyanın en sıkı ve müttefiki bulunan Yugoslavya gerek kendi vaziyetinden gerek Romanyanın âtisinden emin ve müsterih olup endişeye ve ihtiyati tedbirler almağa lüzum görmemiştir. Romanya bile ihtiyaten topladığı askeri kuvvetleri katiiyen tekzip etmiştir. Umum devletler herhangi suretle tahrik mahiyetinde görülecek tavrı ve hareketten dikkatle çekiniyorlar demektir. Lehistan kendi memleketinin şark kısmının mahreci olan ve üzerinde hususi hakları bulunan Memel limanı ile arazisinin Litvanya tarafından Almanya'ya terk ve teslim edilmesini bile tabii bularak Almanya'ya karşı her hangi suretle itimadsızlık göstermemiştir.

AKŞAM

Atlı müsabakaları kazananlara madalya ve kupaları verildi

Dün Siphahocagında bir çay ziyafeti verilmiş, bu esnada geçen pazar günü yapılan atlı müsabakalarda kazananlara kupa ve madalyaları tevzi edilmiştir. Yukarıdaki resimde kupa kazananlar ve kupa ile madalyaların tevzi görünüyör.

(AKŞAM) in yeni müsabakası

30 arkadaş 300000 lira kazandı!

Bir müessesede çalışan 30 arkadaş bir olup bir piyango bileti aldılar. Talih bu ya, biletlerine (300,000) lira çıktı. Ve her biri (10,000) lira hisse aldı.

«Zenginin malı züğürdün çenesini yorar»sa da bu otuz zenginin akibetleri herhalde merak edilmeğe değer!.. Biz de bu merakla bu otuz zenginin hayatlarını takip ettik ve otuzunun da parasını ayrı işe yatırdığını öğrendik.

Öğrendiklerimizi, birer resim halinde 1 Nisan 1939 tarihinden itibaren neşredebiz. Hangisinin parasını daha iyi bir işe harcadığını biz bilmiyoruz. Bu noktayı karilerimizin takdirine bırakacağız.

Müsabakaya iştirak etmek isteyenler bu resimleri takip edecekler ve resimlerle beraber neşredilecek olan numaralı kuponları kesip saklayacaklardır. Otuzuncu resim çıktıktan sonra, paralarını ayrı maksadlara harcayan otuz zengin arasında hangisinin daha iyi hareket ettiğini tayin edip kuponlarla beraber bize göndereceklerdir.

Gelen cevaplar tasnif edilecek, hangi zengin çok rey kazanırsa ona rey verenler arasında bir seçim yapılarak (50) kişiye muhtelif ve değerli hediyeler verilecektir.

Başta başa sürpriz olan bediveler ayrıca ilân edilecektir.

Büyük Britanya ile Irlanda arasında kuşların cenneti sayılan bir ada var

Bu adada kuşlar tam manasile serbes yaşarlar, sakatlandıkları zaman tedavi edilirler. Adada bazı profesörlerle yalnız on kadar üniversite talebesi bulunur

Avrupa kıtasında kuşların bir cenneti vardır. Büyük Britanya ve Irlanda arasındaki küçük bir ada olan bu cennette kuşlar insanların ve hayvanların taciz ve tasallutundan masun ve serbes bir hayat geçiriyorlar. Binlerce yerli kuş burada serbesçe ve emniyetle yuva yapmakta, civciv çıkarmakta, yavrularını büyütmedir.

Yüz binlerce göçebe kuş Afrika çöllerine giderken ve dönerken bu adayı istasyon yapmakta, muhafızlar tarafından her türlü istirahat esbabı temin edilmektedir. Göçebe kuşlardan hastalanan ve sakatlananlar hususi doktorlar tarafından tedavi edilmekte ve tabii hallerini aldıktan sonra salimen yollarına devam etmektedirler.

Adanın bol havası, bol güneşi ve kırlarda ve dağlardaki mebzul yabancısı çiçekler ve ağaçlar kuşların bütün ihtiyaçlarını temin ediyor. Adanın rüzgârı boldur. Etrafındaki mavi denizin bütün akıntıları sahillerini yalamakta olduğundan ada gayet temizdir.

Tam manasile bu ada kuşların hayatını müşahadeye mahsus bir rasad-hane vazifesi görüyor. Zaten teknik ismi de kuş rasadhanesidir. 240 İngiliz dönümü murabbaı sahasında bulunan bu adanın adı Skokholm'dür. Şimali Avrupa devletlerinden İsveçin payitahtı bulunan Stokholm ve bunun bulunduğu ada ile isim müşabeheti varsa da arada hiç bir münasebet yoktur.

İngiltere iktisadî ve tabii hayatta mühim rol ve faydası bulunan kuşların ve bhusus bahri tıyurun cinslerini idame etmek için bu adayı kuşların serbesçe yaşamasına on sene evvel tahsis etmişti.

Şimdilik daimî nüfusu yumurtlayıcı 60,000 deniz kuşudur. Bu mikdar karakuş vardır. Yukarıda söylediğimiz veçhile göçebe kuşlar misafir kaldıklarından zaman zaman buraya toplanan bu kuşlar adanın daimî seknesinden sayılmıyor.

İngiltere ve Irlanda üniversitelerinin tarihi tabii ile meşgul talebesi adanın fen memurları maiyetinde staj görüyorlar. Fakat kuşların korkmamaları ve rahatsız olmamaları için hiç bir zaman adada ondan fazla talebe bulunmasına müsaade edilmiyor.

Buraya gelen talebenin işi yalnız kuşların hayatını tedkik ve müşahade ile ibaret değildir. Adada hademe bulundurulmadığından bütün âdl ve pis işleri üniversite talebesi görüyor. Kuşların yataklarını ve pisliklerini temizlemek, kümeslerini tamir etmek, her tarafı süpürmek hep bu yüksek tahsil talebesinin en mühim ve en uğraştırıcı vazifeleri arasında bulunuyor. Kuşların birbirine çok benzeyen cinslerini ayırmak için ayaklarına muhtelif nevi halkalar geçirilmiştir. Geçen sene ayaklarına halka geçirilen kuşların mikdarı 6,262 sayısını bulmuştur. Bunlar 62 cins ayrılıyor. Takriben vasatı her cinsten 101 kuş var demektir. Bunlardan tam yetmiş kuş olan 3,479 ve henüz yavruluktan çıkmış bulunmayanlar 2,783 dür. 1937 de halkalanan kuşlar 4,404 ve 1936 da 2,500 idi.

Bunlardan çoğu adanın kendisinde kapana düşürülüp halkalanmıştır. İngilterede, Avrupanın ve Afrikanın muhtelif yerlerinde yakalanan kuş-

lar dahi halkalan- dıktan ve tasnif edildikten sonra Adanın daimî keneli arasında sokulmuştur. Adada muhafaz ve idame edilen

kuşların yüzde yirmisi karabataktır. Balıklar bunları çokça vurduklarından cinslerinin idamesine bilhassa ehemmiyet veriliyor. Küçük kuşların nisbeten azdır.

Bu rasad-hane kuşların seyir ve seyahat kudretlerini dahi tecrübe ve tedkik ediyor. Meselâ Mauks denilen kuşlar tayyareler ile uzak yerlere meselâ Venediğe ve Misinaya gönderilip burada salıverilmektedir. Bu kuşların nihayet on beş gün içinde adaya dö-nüyorlar. Dönmeyen kuşlar araştırılmakta ve ekseriya kanadları sakatlandığından Cenevre ve emsali göllerde bulunmaktadır. Bu kuşların coğrafi zekâsı hariküladedir. Yuvasının bulunduğu mahalle hattı müstakim üzere hiç şaşmaksızın geliyor.

Bu kuşlar gayet oburdurlar. Kendilerinin bir kaç misli büyüklükteki balıkları yutarlar. Bunlardan birinin karnında 40 librelilik bir balık çıkarılmıştır. Bu balık derin sularda yaşar ve yukarı sularda yaşayan balıkları avlar. Mauks kuşları çok derinlere dalarak bu büyük ve vahşi balıklarla mücadele edip yutarlar. Ekseriya mücadelede kuşun ayağı ve kanadı sakatlanır. Adada aynı zamanda kuş hastanesi olduğundan bu sakat kuşlar tedavi edilirler.

Adanın halkalanan kuşlarından hangisi kaybolursa derhal her tarafta araştırılmaktadır. Meselâ bir çayır kuşu Portekizde Alemtajoda bulunmuştur. Beyaz kuyruk sallayan kuşlar Fasta ve Marsilyada tekrar ele geçirilmiştir. Skokholm adası kuşların cenneti ise de ilim erbabının da kâbesi olmuştur.

F.

Günün Ansiklopedisi

Bin sene evvel imparatorluk kuran

S A K S O N' L A R

Nazilerin maruf nazariyecisi B. Rosenberg, Almanyanın, eski Saksonya devletine aid araziye - şimdiki İtalyaya aid arazi müstesna - tekrar elde edeceğini söylüyor.

Filhakika, almancası Sachsen, fransızcası Saxe olan Saksonya, bin sene evvel pek büyümüştü. Bugünkü gibi 14933 kilometrelik ve 5,1 milyon nüfuslu bir memleketeik halinde değildi.

Saksonlar, Cermendirler. Saha, «taş bıçak» demektir. Bu âlet Saksonların millî silâhları olduğu için isimleri de ondan kinaye zuhur etmiştir. Elbe nehri civarında ve diğer bazı Şimali Almanya havallisinde oldukça dağınık bir şekilde yaşıyorlardı.

Üçüncü asırda ehemmiyetleri büyüdü. Bir çok komşu kavimleri yuttular. Müteakib asırlarda Şimal denizinde de göründüler.

Bilâhara «Büyük Britanya Sezarı» ünvanını alan Romalıların Âsi kumandanı Carausius, onların yardımı ile şimdiki İngiltereyi zabtetti (287). Saksonlar Büyük Britanya'ya bir çok seferler «daha yaptılar. Angl'larla beraber, 450 de pek çok mikdarda adaya geçtiler. Anglo - Sakson sözü de bu akvam hareketlerinden zuhur etti.

Saksonların korsanları Fransız sahillerini yağma ederdi. Eski müttefikleri olan Frank'lar garb cihetlerine yerleşerek Saksonların o taraflara doğru yayılmalarına karşı koydu. 6 ncı ve 8 inci asırlarda aralarında hudud muharebeleri oldu. Fakat bu kavim cenuba doğru yayılıyordu. Sekizinci asırda dört grup teşkil ediyor-

lardi. Kommünler, yahud kommün ittihadları veya Kantonlar halinde parçalanmışlardı. Dini yahud askerî maksadlarla, icabında, bir müsterek şef yahud dük maiyetinde toplanıyorlardı. Romalılar zamanındaki barbar Cermenlerin âdetlerini muhafaza ediyorlardı. Halk «asil», «hür» ve «tabii» diye üç kısımdan mürekkebt.

Saksonyanın zabt ve teshiri Frankların belli başlı meşgalelerinden birini teşkil etti. Maruf Frank hükümdarı Şarlmany bu fütuhatı tamamladı. Alman milleti de bu zabt neticesinde zuhura geldi.

Şarlmany, Saksonları yalnız siyaseten kendine tabi etmekle kalmadı. Aynı zamanda, İrmensul isimli ilâhlarına tapmaktan da vazgeçirerek, büyük müşkülâtla onları hristiyanlaştırdı (777).

Fakat Şarlmany imparatorluğu o kadar büyüktü ki, bilâhara, merkezden idaresine imkân olamayıp parçalanınca, şark kısmında Alman milliyetinin karakterlerini iktisab etmiş

bir camia belirdi. Saksonyalılar, Şarlmany'm haleflerinin idaresindeyken bile, komşuları Slavlara karşı kendilerini müdafaa mecburiyetinde kaldılar. Böylece, sinelerinden yeni şefler zuhur etti.

Saksonların ilk tanınan kralı Ottor olmuştur. (880 - 912). Böylelikle kurulan ve 1024 de sönen Sakson sülâlesinin en mühim şahsiyeti «büyük» lâkabı ile tanınan Ottondur ki, 912 de doğmuş, 936 da Almanya kralı (Şark Frankların kralı) 951 de aynı zaman da İtalya kralı, 962 de de imparator ilân edilmiştir.

Rosembergin bahsettiği bu imparatorluk, Almanyanın şimalindeki denizlerden İtalyanın ortalarına kadar uzanıyordu. Birçok Orta Avrupa kavimleri buna tabidiler. Kurunu Vust usulleri, bu anlattığımız Alman siyas vahdetini parçaladı. (Şimdiki Almanyanın parçasını teşkil eden Saksonyanın müesses olan sülâle ise, 1523 de zuhur etmiştir.)

Gizlice memlekete giren bir kadın muhakeme ediliyor

Vaktile görülen lüzum üzerine hudud haricine çıkarıldığı halde bir kolayını bulup gizli olarak tekrar istanbula gelen Anika adında bir kadın dün Sultanahmed sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Muhakeme neticesinde Anikanın bir ay hapsine ve tekrar hudud haricine çıkarılmasına karar verilmiştir. Anika burada mahkûmiyet müddetini ifmal ettikten sonra hudud haricine

İki çengiye zorla oynatanlar mahkemeye verildiler

İzmir (Akşam) — Ödemişin Dolaylar köyünde bir düğünde bulunduktan sonra köy delikanlılarından ikisile Ödemiş dönmekte olan çengi 40 yaşında Fatma Karakoz ile 22 yaşında Şükriyenin önüne çıkan Süleyman Tahir, Halil, Hamid, Necip, İsmail, 11 kadını zorla köy kahvesine götürmüş orada sabaha kadar içki içip şarkı söylemiş ve oynatmışlardır. Kadınlar, z bıtaya şikâyet ettiklerinden suçlular

Ankarada kar

Evvelki gün Ankaraya tipi halinde kar yağmıştır. Yukarıdaki resimler tipi esnasında Ankara sokaklarını gösteriyor

Sadıkzade vapuru henüz yüzdürülemedi

Yolcuları almak üzere bu gün bir vapur hareket edecek

Flinkiye giderken fırtınaya tutularak Adrasan koyunda taşlara oturan Denizbankın Sadıkzade vapuru henüz yüzdürülemedi. Mersin vapuru her ihtimale karşı kazazede vapurun yanında kalacaktır.

Sadıkzade vapurundan karaya çıkarılan yolcularla Mersin vapurundaki yolcuları almak üzere Konya vapuru bugün kaza yerine hareket edecektir.

Evvelki gece hareket eden «Hora» tahlisiye gemisi henüz yoldadır. Geminin bugün kaza yerine vasil olarak kurtarma ameliyesine başlaması muhtemeldir.

Taraklı elmaları ıslah ediliyor

Taraklı (Akşam) — Kocaeli vilâyetinin bir kazası olan yeşil Taraklı'nın dış piyasalarda bile aranan meşhur elmalarının ıslahına karar verilmiştir. Geyve Ziraat memuru B. Yusufun nezaretinde iki gündenberi elmalara ilaç sıkılıyor. Halk, esasen mevsimlerinde ağaçlarını budamış, diplerini düzeltmiş olduğundan, ilaçlama tam zamanında yapılmaktadır.

Elmalarımıza musallat olan kurt bu nefis meyvaların zamanından evvel çürümeye sebep oluyordu. Yapılan ilaçlama sayesinde elmalarımızın son mevsimlere kadar tazeliklerini muhafaza edecekleri şüphesizdir.

Diğer taraftan geçimleri yalnız bağ ve bahçelerine munhasır olan halkımız da gerek ağaçların temizlenmesi gerekse elmalarımızın zedelenmeden toplanıp ambalaj edilmesi işlerini ıslaha çalışmaktadır.

SERBES SÜTÜN:

Inkılâb âbidelerine narh konamaz

Birkaç zamandır gazetelerde bir heykel ve abide münakaşası oluyor. Güzel Sanatlar Akademisi bay Burhan Toprak, heykelleri pahalıya yaptırdığımız iddiasında bulundu. Gazetemizin muharrirlerinden bir arkadaşımız da azami bir had konulmasını, şehir ve nkasabalarımızda onda fazla heykel yaptırılmamasını muvafık bulduğunu yazdı. Diğer gazetelere sırayet eden münakaşa esnasında bu düşüncelerin lehinde ve aleyhinde birçok fikirler ileri sürüldü.

Heykeltraş bay Nijad Sirel'den bu hususta aldığımız mektubu aşağıya dercediyoruz.

9 ve 19 tarihli «Cumhuriyet» te çıkan yazılarının dikkatle okunması yüzünden muhterem muharrir Asım Us benden izahat istiyor.

Husufi bir maksadla bir arkadaşla, otuz beş bin liraya mal olacağı yanlış olarak bildirilen, gazete sütunlarına da akseden, yüz bin liralık bir âbidenin, inşaat ve taş yontma işlerine sarfedilmesi mecburi olan paranın otuz beş bin değil yirmi beş bin zammile altmış bin liraya çıkacağını iddia ettim. Yani otuz beş bin lira masrafla meydana gelmesinin madeten imkân haricinde olduğunu söyledim. Çünkü âbide otuz bir metre irtifaında bir sütuna malik olduğu gibi beşer metrelik granit figürlerle yapılacaktır. Yüz bin lira olan ücretten sanatkâra bir şey kalmaz diye bir iddiada bulunmadım. Yalnız yanlış ve bir esasa istinad etmeyen iddiayı cerhetmek istedim. Muharririn yazısında, iddiam yanlış olarak tekrar edilmektedir.

Taksim âbidesinin tahmin ettiğim maliyet fiatle Bırhan Toprak tasdik etmiş vaziyette değilim. Çünkü o,

son günlerde yapılacak olan ve kendisinin de kabul edenler meyanında bulunduğu işlere temas ederek israf iddia etmiştir. Bırhanın bahsettiği işlerin hepsi, resmî ve mütehasıslardan mürekkep jüri heyetinin teşekkülünden sonra sipariş edilmiştir. Estetik ve teknik cihetlerden tedkikten geçmiştir. Bunların hiç birinde israf mevzuubahis olamaz.

Taksim âbidesi ise bize yani Türk heykeltraşlarına hakkı kelâm verilmediği zamanlara aittir. O vakit mütehasıslardan mürekkep bir jüri de mevcut değildi. Yani Taksim âbidesi bilmemezliğin bir nümunesi olarak körü körüne sipariş edilmiştir.

Almanyanın kırk elli bin liralıktan daha pahalıya mal olan âbide yapmadığı tamamen yanlıştır. Bunu iddia eden zatın yüz binlerce liraya çıkacak olan Nürnberg âbidesinden haberi olmadığını ilk yazımda yazmıştım.

Vakit muharririnin muvafık gördüğü miktarda bir parayı sanatımızla kazansak bile umumi kazanç seviyesine erişebilmemiz çok şüphelidir. Çünkü heykeltraşlar hayatlarında bir veya iki defa büyükçe âbide yapabilmek bahtiyarlığına nail olabilirler. Bütün ömürlerince de bunlardan alacakları sanat hakları ile kalırlar. Bu sanat haklarının miktarı da, şimdiye kadar, Türk sanatkârları için, muharririn lâıyk gördüğü yüksekliğe çıkamamıştır.

Son söz olarak söyleyeyim ki, heykellere, inkılâb âbidelerine her hangi bir havayıcı zaruriye eşyası gibi narh konması çok gülünç bir orijinalite olur. Âbidelerin ebadını ve neticesi olarak fiatini, şehrin mevkii, plânı, meydan ve mevzuu tesbit eder. Yoksa bir şehrin umumiyetle tesbit edilen bir fiate gör âbide yaptırmaya kalkışması münakaşa mevzuu bile olamaz. Mevzuuna lâıyk, şehircilik ve estetik cihetten uygun bir âbide yapracak kadar teberrüatta bulunmayan halk veya bütçesinden para ayıramayan Belediyeler âbide yapamazlar. Beklemeye mecburdurlar. Bu işleri hükümet namına kontrol eden resmî bir jüri hyeti de mevcuttur. Başkalarına söz düşmez.

Yenicami gibi mevcut bir âbidenin görünmesini temin için iki milyon sarfedilen, sanata kıymet verilen bir devirde, heykel âbidelere verilen paraları çok görmek hiç yerinde değildir. Kaldı ki bir buçuk senedir şehirler yalnız jürinin direktifleriyle âbidelerinin şeklini tayin ve fiatini tesbit etmek mecburiyetinde bulunuyorlar.

Okuduğum diğer aksi iddialara evvelki yazılarım kâfi cevap teşkil etmektedir.

Heykeltraş

Nijad Sirel

Casusluktan mahkûm olanlar

İzmir (Akşam) — Trakya muntakasındaki askerî tahkimat ve vaziyeti öğrenmek için cenabi bir devlet hesabına çalıştıkları anlaşılan ve yedi ay evvel Kırklareli hududunda topraklarımızı geçen casuslardan beşinin İzmir ağır ceza mahkemesinde cereyan etmekte olan muhakemelerinin biterek mahkûmiyet kararının tefhim edildiğini bildirmiştim. Yukarıdaki resimde suçlular, İzmir ağırceza mahkemesinin mahkûmiyet kararını dinlerken görünüyorlar.

Irak kuralı majeste birinci Gazinin senel devriyesi münasebetile Ankarada Irak sefaretinde verilen süvare, aşağıda Hariciye Vekilimiz Fransız sefirle görüşürken, Romanya ve Arnavud sefirleri arasında

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 48

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû)

— Vallahi söylediğin sözler beni bir az şaşırttı, plânımı alt üst eder gibi oldu amma dur bakalım... Şimdi, büyük kızın Perihan hanımın çok zengin olmasına rağmen sen parasız olduğunu iddia ediyorsun. O halde küçük kızın Tendunun da serveti yoktur değil mi?

— Yok amma kendisini büyüten Lütfiye hanımefendi onu âdeta evlâd edindi. Bütün mirasını ona verdi.

— Mükemmel... Demek evlendiği zaman da ona yardım edecektir.

— Tabii... Belki yanına damad bile alır. Tendu onun kızı sayılır.

— Bu son zamanlarda Tendu hanım birisile evlenmek istiyordu. Ve sen o izdivaca mani oldun değil mi?

— Vay onu da mı biliyorsun?

— Ne yapalım azizim, böyle ufak tefek şeyleri öğrenmek vazifemiz... Hayatta bu şekil bilgiler insana lâzım oluyor.

— Evet, Ratib beyle evlenmelerine

olsa gerek. Fakat orasını sormuyorum. Merak bile etmiyorum... Lâkin Tendu hanımın gizlice hergün sevgilisini gördüğünü biliyor musun?

— Ne... Sen...

— Birbirlerine mektup yazıyorlar. Bak! diyerek Fahri kopye ettiği kâğıdı Refete uzattı.

Erkek satırlara göz attıktan sonra:

— Bunların hepsinin önüne geçilecektir! - dedi.

— Ne suretle?

— En mükemmel bir çare buldum.

— İzah eder misin lütfen!

— Evlendireceğiz. Tendu kocaya var, dıktan sonra artık Ratiple görüşemez.

— Doğru, bu en kestirme yoldur.

— Değil mi?

Lâkayid tavrile Fahri devam etti:

— Peki amma damad olacak erkeği de buldunuz mu?

— Hayır... Lâkin güç birşey değil... Kız hem güzel, hem zengin... Talibi çok olur.

ciddiyetle:

— Öyle ise azizim, kerimeniz Tendu hanıma talip olmama müsaade ediniz.

— Sen mi?

— Öyle ya! Niçin hayret ediyorsun. Zengin olmayan fakat temiz bir ailenin çocuğuyum. Rahmetli babam namuslu bir memurdu. Ben de senle o malûm işi yapınca kadar işime devam ediyordum. Sonra para tatlı geldi, aylığım gözüme az göründü. Vurgunlar vurmak kasdile istifa ettim. Bir şey de beceremedim. Sürünüyorum.

Otuz beş yaşındayım. Çirkin değilim. Rahat yaşamak istiyorum, üstelik Tendu hanımı da son derece beğeniyorum. Benim kadar işine yarıyacak bir damadı nereden bulacaksın?

Refet hayretler içinde idi. Bu serse rile Tenduyu birleştirmeye bir türlü gönlü razı olamıyordu. Farketmeden kalbinde genç kıza karşı gitgide artan derin bir sefkat duymaya başlamıştı. O temiz, nezihi, kıbar kıza böyle ne idüğü belsiz bir adamla nasıl evlendirebilirdi? Hayır, ne kadar fena olsa böyle bir cinayeti işleyemezdi.

Mütebessim ve sakın Fahri devam etti:

— Tabii sizi zorlamıyorum. Fakat düşünürsen kıymetimi anlarsın. Filhakika zengin bir damad değilim amma buna mukabil de bütün hayatında

edeceğime kani olabilirsiniz.

— Büyük kızım la Lütfiye hanım efendiye de danışmam lâzım gelir.

— Tabii, fakat sen lehimde bulunur bu işi teşvik edersen onlar tesirinde kalırlar. Onları kandırmak senin gibi zeki bir adam için kolay bir iştir.

— Fakat Tendu seni istemezse?

— Merak etme... Ben kendimi sevdirmeği bilirim.

— Onun kalbi başka bir erkek muhabbetile dolu!

— Sen bana yardım et. Ondan sonrası benim işim. Ratip beyi ona unuttururum. Ben kadınlara sokulmağı bilirim.

— Bu işe razı olacağına hiç aklım ermiyor.

— Canım sen herkesten fazla beni medhât, göze sokmaya çalış da...

— Tabii... Buna emin olabilirsiniz... Ancak...

Fahri sözü keserek:

— Şunu bunu bilmem... Ya bana yardım edersen, yahud da...

— I...

— Yahud da başına geleceklere hazır ol! Yarın polise mükemmel bir ihbar gider.

Bu sözler Refetin gözü önünde hapishanenin çıplak duvarlarını, demir parmaklıklarını tecessüm ettirdi. Üstelik Nadirenin güler yüzünü görme...

Erkeğin bu ruhi üzüntülerini yüzünün ifadesinden takip eden delikanlı tatlı bir sesle:

— Öyle ya: bu münasebetsizliklerin meydana çıkmasına ne hacet? Razi ol, bu işi yap. Hiç bir ferd senin kim olduğunu bilemez, rahatını bozamaz. Hem ben Tendu ile Lütfiye hanımın servetine konunca sana da bol bol para veririm... Hâlâ tereddüd ediyorsan vallahi aptallığın en büyüğüne yapılmış oluyorsun... İşte sana sekiz gün mühlet! Bu müddet zarfında sen onları hazırla, bana da yüz elli lira kadar bir para temin et ki, üstümü başımı düzelteyim. Ondan sonra beni köşke davet edersen.

Refet başını önüne eğmiş bu sözleri dinliyordu. Kararını verdi.

Fahri susunca, yerinden kalktı arkadaşının elini sıkarak samimiyetle:

— Söz! - dedi. - Yarın istediğin parayı veririm... Hazırlan!

Delikanlı kadehini kaldırdı:

— Şerefine... Aklın başına geldiğine çok memnun oldum.

Sonra gülerlek ilâve etti:

— Şerefine içiyorum muhterem kâynpederim!

Evet artık ne olursa olsun Fahri Tendu ile mutlak evlenmeli idi. Eğer bu iş olmazsa delikanlının tehditlerini kuvvetlendirebilecekti. Kaldı...

KARACA OĞLAN

[Yazan : Refik Halid]

— 6 —

Anlatış, canlandırış kudreti:

Karaca Oğlanın bir kaç mısra ile çiziverdiği zarif manzara kartpostallarını, peyzajlar çok hoşuma gider. Asıl güzelliği bunların, üzerlerinde ısrar edilmeyerek hafif fırça darbeleriyle ve az renkle yapılmış olmalarıdır. Mesela şu iki resim:

(Yavşanlı'da olan köca çınarı
Yel vurur, yaprağı parlar görünür.
(Höyükli), yüksektir, bir duman tüter
Başı pare pare karlar görünür!

Resimdeki iri çınar gözümüzün önüne geliyor, hem de rüzgâr vurup köyü yeşil yaprakları güneş tarafına döndüğü, parladığı zamanki gümüş rengile... Sonra (Höyükli) köyü, dağ yamacında tüter bacaları, yer yer serilmiş karları ve karlar arasında açık kalmış koyu renkli toprak parçalarıyla pek canlı anlatılmıştır. Bilmiyenlere söyleyeyim: Höyük, vaktile kale ve gözcü kuleleri kurulmak için toprak yığılarak yükseltilmiş suni tepelere denir. Bunlar, bilhassa Amuk ovasında pek çoktur. Köyler, çoğu defa bu tepelerin altında bulunur ve tepeler, kazı heyetlerince eşilince altından kat kat, devir devir şehir artıklarına ras gelinir. Hatayda İngiliz ve Amerikan heyetleri o işle çok meşguldurlar ve pek kıymetli eserler çıkarırlar, aşırırlar. Höyükler Etilere aid zengin birer hazinedir.

Karaca Oğlan portrelerde de maharetlidir. Bir minimini hanım kızın, baharda, şehir vakti kalkıp penceresinin önünde Mushaf okumasından bahsederken:

Sabahleyin kalkar, Kuranın okur,
Kâkûlün görür de bülbüller şakar!

Beytinde uzun birşey söylememekle beraber, iki kısa satırda bir bahçeli evi, yeşilliklere bürünmüş pencereyi, mevsimi, vakti, hepsini anlatır; ayrıca kızı ve ruhunu öğretir. Kâkûlünü görünce bülbüllerin şakırdadığı o kız-tanıdık bir mahalle komşusu gibibize aşınadır: Sarı saçlı, mavi gözlü, saf hatlı, azıcık tombul, başında beyaz namazbezi, tertemiz bir kız... Bir Ayşe, bir Hasibe, bir Hüsnüye!

Bazı teşbihlerinde halk konuşmasını taklid eder, şahsiyetsizdir:

Güvercin duruşlu, keklik sekişli,
Kıl ördek boyunlu, ceylan bakışlı,
Tavus kuşu gibi göğsü nakışlı,
Şöyle bir güzel ver, gönül eğleyim!

Bu kıtada güzel olan teşbih değil, türkçedir. Duruş, sekiş, bakış, gibi divan edebiyatına sokulmamış bu kunt, kudretli kelimeler şimdi moda oldu. Karaca Oğlan, bereket ki, her zaman böyle basma kalıp teşbihler yapmıyor. Mesela neşe, sıhhat içindeki bir çehreye aşk, hasret eleminin aksini:

Sen düşürdün gül benzime gazeli

Şeklinde zarif anlatıyor. Şairin yeni buluşlarına güzel bir misal şudur:

Kasvetli gönlümün gamın eriden
Karanlık kalbimin çirası kızları!

Bu iki mısra, göz önüne getirdiği manzara ve bir fikri az kelime ile tarif hususunda pek yüksek kıymeti haizdir. Şairin derin, gamlı, loş kalb dehizleri arasında kızlar, etrafa nur, neşe yağdırarak efsanedeki bir kafiye gibi geçiyorlar; kasvetli gönlün gamı, o siyah buz, bu ılık ve ışıklı hüsnü meşaleleri karşısında eriyor, nur ve şule haline geliyor.

Gün doğmadan şevkin düşmüş pınara
Gün üstüne bir gün daha doğar mı?

Anlaşılan bir sabah, güneş çıkmadan, pınar başında sevdalı başlı dalgın dalgın dolaşan şair bir güneze raslıyor; alaca karanlık içinde kaynağa eğilen bu kızın çehresinden suya sihirli bir ışık düşüyor; pınar ve etraf, sanki, bu güzellik, tazelik güneşile için için aydınlanıyor; tath, ruhani bir sabah... Karaca Oğlan artık güneşin doğmasına lüzum görmüyor, imkân tasavvur etmiyor, istemiyor. Gün üstüne bir gün daha doğamaz, diyor. Onun istediği (suyun yüzüne ve şairin gönlüne «hüsnü ve aşk» ışığı serpen bu tath günün devamıdır; bu füsün ve sihir beldesinde yaşamalıdır.

Şair bal, şeker, şerbet, yemiş, çiçek teşbihlerinde ifrata varır. Benim de pek sevdiğim bu istiareler, renk, koku ve şekil bolluğu bugünün edebiyatında da vardır:

Dilin şeker olmuş, şerbetler ezer,
Altın tas içinde bala dönmüşün!

Belliki bu mısralar sarışın, papatya tenli, lepiska saçlı, gök elâ gözlü, şekerpare kayısı gibi taddan, kokudan, renkten ibaret bir kız için söylenmiştir; «Âmiyane» de olsa hoştur.

Karaca Oğlan bir vakitler, gene gurbete çıkıyor; orada iken yaz geliyor, Toros yaylalarını ve firakile yandığı mabubesini düşünüyor. Yüreği kışkançlık pençesinde; acaba vefasız sevgilisi kimlerle, hangi rakiplerle bir arada, cive, işve yaparak yaylaya çıkıyor? Soruyor:

Ağyarın elinden gül koka koka
Nazlı yarım yaylasına göçtü mü?

Bu satırıyla ne tamam bir levha yaratılmıştır... Ağyarın, yani yabancıların verdikleri gülleri koklaya koklaya bu nazlı türkmen kızının, başlarında namlı namlı karlar serilmiş Amanos yamaçlarına çıkışını sanki görüyoruz ve şairin kudretine bakınız ki, sadece nazlı yarım dediği şuh, koket güneze karşı biz de bir meyil duyuyor, imreniyoruz. Karaca Oğlan dağlara meftundur; divanında dağlar uzun yer tutar:

Yaz gelir de iller çevrılır konar,
Güzeller suyundan içir de kanar,
Altın küpe kulakta mum gibi yanar,
Gördükçe artıyor imanım dağlar!

Belki de o yüksek yamaçlarda ras geldiği bir kız için:

Annacın bir güzel gördüm,
Perdelenmiş aya benzer!

demıştır. Perdelenmiş ay hâleli ay olsa gerektir; Annac ise karşı taraftaki meyilli arazi demektir. Ben bu perdelenmiş ay terkibini pek güzel buluyorum. Gene şair, böyle dağ tepelerinde sevgilisile dolaşırken, o temiz havadan bir hafiflik, bir tatlı halet duymuş; fakat bunun meziyetini dağlara veremiyor, kıza daha yakıştırıyor; diyor ki:

Sanırım vücudum cennette gezer,
Yarım koluma aldığım zaman!

Karaca Oğlan gezdiği yerleri, yenden gördüğü kasaba ve şehirleri elinden geldiği kadar tarife meraklıdır; amma bunlar çocukca görüşler ve anlatışlardır. Maamafih hususiyetlerini sezer. Hamanın Ası nehri üzerindeki naura denilen su dolaplarını unutmamıştır:

Yel vurdukça derdli dolap iniler;
Bureu bureu kokar gülü (Hama)mın!

Bu doplar derdlidir, göz yaşlıdır, durgun dinlenmeden inler... Doğru. Fakat şairin yukarıdaki mısraı dolabın rüzgârla işlediği zehabını veriyor. Halbuki burada güzel bir görüş noktası vardır: Dolapların iniltisi ancak rüzgâr muvafık taraftan esip de gürültüyü şehre doğru sürüklediği zaman daha iyi sezilir, daha yanık duyulur. Sonra Hamanın gülü ve menekşesi hâlâ meşhurdur. Bu şehir hakkında son Avrupa muharrirleri de aygın baygın tasvirler yapmışlar, nauralarını öğmüşlerdir.

Karaca Oğlanın bütün cenup memlekeleri hakkında, bilhassa pek sulak, pek zevk ehli bir yer olan Antep hakkında manzumeleri vardır; birçok köy, kasaba isimleri zikreder. Bütün bunlar bize şairin sazı omuzunda geçip dinlendiği, bir müddet barınıp kaldığı, sonra gene yollara revan olduğu dünya parçasının bir haritasını vermekle beraber görüş hassasını da meydana koymuş olmaktadır. Yaşadığını yaşıtmıştır.

Netice:

Karaca oğlanın en seçme şiirlerinden toplanmış bir antolojisini neşretmek lazımdır. Zira divanı kıymetsiz, belki de kendine aid olmanın manzumeleriyle, tekrarla dolu olduğundan okunması bezdiricidir. Sanatteki kıymetini bu lüzumsuz parçalar boğuyor. Sonra, manzumeler harf sırası yerine, başlangıçta yazdığıma benzeyen bir tasnife riayet edilerek dercedilmelidir ki, kolayca, keyfimize giden cephesinden okuyabilelim, aramıyalım. Daha sonra «redif»ler başlık olmalıdır. Mesela:

«Benler öğünsün», «Gözlerin...», «Dağlar...», «Zeynebim!», «Sormaya geldim...», «Bir gelin...» gibi.

Karaca Oğlan hiç şüphesiz tam bir lirik şairdir.

Zira lirazın ilk ve eski tarifine uygun olarak, bir kere, hakikaten saz şairdir, sazla şiir söylemiştir, güfte ve beste yapmıştır. Sonra şiirleri-gene o

Gloria Swanson'la mülâkat

Meşhur sinema yıldızı şimdi ihtira berati alıp satıyor

Kâtibi bu yüzden sinemadan çok fazla para kazandığını söylüyor

Paris (Husuli muhabirimizden) — Sessiz filmin en büyük yıldızı Gloria Swanson geçenlerde Parise geldi, bir kaç hafta kaldı. Gloria şimdi filim çevirmiyor, başka işle meşgul. İhtira berati satın alıyor, onları Amerikada işletiyor, sinemadan fazla para kazanıyormuş. Parise de yeni ihtira beratları satın almağa gelmiş.

Glorianın mütadı Parisin en büyük oteline inmiştir. Kendisile bir mülâkat yapmak arzusu ile otele telefon ettim, kâtibi ile konuştum. Kendisini görmeğe gittiğim gün Pariste geçirdiği son gündü. Oteldeki apartmanında bir telâş, bir kıyamet. Bir taraftan Parisin en büyük terzileri, şapkacıları ısmarlanmış kutu kutu elbiseler, şapkalar getiriyorlar, diğer taraftan da sandıklar yapıp vapura gönderiliyor.

Artisti görmek üzere kâtibin odasında bekliyorum. Telefon telefon üstüne çalınıyor, kâtip iki elinde iki telefon, hepsine cevap veriyor. Telefonun biri terzi hesabı: İki yüz bir frank. Bir diğeri meşhur elmasçı Cartier'nin hesabı. Yedi yüz bin şu kadar küsur frank. Kâtip bunların hepsine kendilerine çekler göndireceğini söylüyor...

Biçare kâtip daha bunlara cevap vermekle meşgulken diğer bir telefon çalıyor, onları bırakıp ötekine koşuyor. Bu telefonda da yıldız ihtira beratı satan mucidler... Onlara da cevap veriyor. Nihayet kânter içinde yerine oturuyor ve şikâyet başlıyor: — Parise geldik geleli, işte hayatım hergün bir iş peşinde koşmak. Mis Swanson iş kadını oldu olağışımız daha ziyade arttı.

— Çok şikâyet etmeyiniz, şimdi Jaha çok para kazanıyorsunuz değil mi?

— Tabii, daha çok kazanıyoruz. Mis Swanson sinemadan çok daha fazla para kazanıyor, biz de istifade ediyoruz.

O aralık kapı açıldı, yıldızın oda hizmetçisi içeri girdi ve hanımın beklediğini söyledi.

Salona girdim. Gloria Swanson yine o eski çalmlı yıldız. Ne değişmiş, ne de ihtiyarlamış... Süs püs, saltanat yolunda. İnciler, elmaslar mebzulen takılmış, kanapenin üstüne atılmış çantasının (fermuar) ı bile hakiki elmasla süslenmiş, göğsündeki bir çift (flips) görülecek birşey. Yine eskisi kelimenin başka bir tarifi gibi-umumi mevzular üzerinde şahsi duyguların heyecanlı bir ifadesidir; mahrem hislerini heyecan ve ilhamla anlatır. Hararet vardır; şekil, ahenk, kariha genişliği, zarafet vardır.

Bu şair epiküristdir, fakat içlidir, melâl ile şehvet yazılarına birleşmiştir. Şiirlerinde latin (İskenderiye) sindeki gibi bir «Élégie amoureuse» çeşni si sezilir. Zira Karaca Oğlan her şeyden evvel aşkın hatlarını ve derdlerini terennüm eder.

Ve işte, böyle candan bir aşk şairi olduğu ve duygularını heyecanla, zevkle, rayiha, renk ve şekil güzellikleriyle mezcedebildiği içindir ki, bütün cenup Anadolusunun sevgilisi olmuştur. Oralarda en fazla anılan, halkın hayatına katılan isim onunkidir.

Halk edebiyatını yeniden bulduğumuz gündenberi de artık bu isim, köylü ve şehirli hepimizinkidir, bütün milletindir.

Elvan çiçekler sokma başına, Kudret kalemini çekme kasma, Beni unutursan doyma yaşına, Gez benim aşkıma yar melli melli! — SON —

Gloria Swanson muhtelif iki filimde

gibi gayet şık ve zarif giyinmiş. Gloria esasen Hollivutta moda çıkaranlardandı. Salondaki güzel bir diyanın üstüne yerleştik. Konuşmağa başladık:

— Mis Swanson niçin filim çevirmiyorsunuz?

— İki sebepten... Biri artık çok genç değilim, on yedi yaşında çocuğum var. İkincisi iş yaparak daha çok para kazanıyorum.

— İhtira berati satın alıp onları Amerikada işletiyormuşsunuz?

— Evet. Esasen ihtiralara pek merakım vardır. Yenilik beni çok alâkadar eder. Ne türlü ihtira olursa olsun hepsini tedkik ederim. Bir çokları gibi tecrübe etmeden hiç bir icadla eğlenmem, eğlenenleri de tasvib etmem. Bundan yüz sene evvelki insanlara, sinemanın icadından bahsedilseydi ne derlerdi? Hiç şüphesiz böyle birşey olamayacağını söylerler ve bunu icad etmeği düşünene deli diye bakarlardı. Fotoğraf, telefon, radyo, sinema, gramofon ilh... Bunlar öyle icadlardır ki, ancak tatbik edildikten sonra bir hakikat olduğu kabul edilebilmiştir. Bugün gramofonu ortadan kaldırmız ve size böyle bir âletin ihtiraından bahsetsinler, olmayacak birşey diye bakarsınız. İnsanlar acayıptır, bu kadar harikaların vücud bulduğunu göre göre yine yeni icadlarla eğlenmekten kendilerini alamazlar.

Hatırlarım, pek gençtim, babam anlatırdı. Büyük babam gayet açık fikirli bir adammış, şimendifer icadını filân pek takdir edermiş ve bir gün gelip te insanların böyle vagonlar içinde havada uçabileceklerine ve uzaktan birbirleriyle konuşabileceklerine inanmış. Büyük annem de babamın bu halilerine bakarak delirmeye başladığını hükmetmiş, gizlice bir deli hekiminin reyini sormuş, hekim: «Canım, senin kocanın aklı tamam, fakat eksantrik bir adam. Böyleleri hiç bir zaman deli olmazlar, fakat

deliliğin hududlarında dolaşırlar» demiş. Babam havada uçan tayyarelere bakarken bu hikâyeyi gülererek anlatırdı.

— Çok ihtira teklifleri alıyor musunuz?

— Binlerce teklif alıyorum, diyerek, büyük yıldız müstehziyane bir tebessüm etti.

— Niçin tebessüm ettiniz?

— Çünkü bu aldığım teklifler içinde öyleleri var ki insan gülmek için hakikaten cebrinefs ediyor. Bazıları öyle garip acib şeyler teklif ediyorlar ki... Kimisi de ihtira için parası olmadığından, devam edemediğinden, benim sermaye vermeliğimi ve ihtiramı meydana çıkardıktan sonra kârını paylaşmamızı, ihtiramın cidden faydalı ve enteresan olduğunu yazıyor. Bu tarzda o kadar teklif aldım ki bir gün kâtiplerim hesapladılar. Eğer ben bu ihtira yapmak isteyen mucidlere para vermiş olsaymışım, tamam sekiz buçuk milyon dolar vermiş olacaktım...

Bunların içinden yalnız fikirlerini pek makul bulduğum bir kaç tanesine yardım ettim, diğerlerini maatteessüf reddettim. Maatteessüf dediğimin sebebi şu ki, hiç şüphesiz bu kadar muhterih içinde pek faydalı icadlar yapacaklar vardır, fakat parasızlıktan yapamıyorlar. Ferdi muavenetler de bu cihetten ne kadar işe yarar. Fikrimce bu mucidler teşvik etmek için hükümetler bir teşkilât yapmalıdırlar. Çünkü insanıyetin büyük ihtiralarla ihtiyacı vardır. Bugünkü medeniyetin noksanı çoktur. Bunları da ancak muhteriler tamamlayacaklardır.

Bilhassa ihtiralarmın tip cihetinden noksanı çok büyüktür. Makine medeniyeti ileri gittikçe insanların hayatı tehlikeye girmektedir. Hayat mücadelesi, sefalet, hastalıklar ömürleri kısaltmaktadır. Terakki sadece makine sahasındadır. Beşeriyete en lazım olan hayatın meral, sıhhat ve refah ciheti hiç de düşünülmüyor. Yirminci asırda insanlar bir makine gibi kullanılmaktadır. Bütün bunların sebebi, insanların hayatına lazım geldiği kadar kıymet verilmemesinden ileri gelmektedir. Bugün dünya yüzünde öyle biçare âlimler ve muhteriler vardır ki yapacakları hizmetle insanıyetin başını bin bir dertten kurtaracaklardır. Fakat onları para denilen madden, bu büyük hizmetli görmekten menediyor. Bu biçare âlimlerin bir milyonun sigarasına sarfettiği kadar paraları olsa icadlarını meydana çıkarmağa muvaffak olurlar. Fakat hiç bir zaman talih onların yüzüne gülmiyecektir ve bütün projeleri bir hayal olup kalacaktır.

Gegenlerde bir mektup aldım. Bu mektup tanınmış âlimlerden biri tarafından yazılmış. Mektupta parasızlıktan şikâyet ediyor ve parası olsa kanser hastalığını iyi edecek bir ilaç keşfile meşgul olduğundan bahsediyor ve benim muavenetimi rica ediyor. Ufak bir muavenette bulundum. Bundan fazla elimden birşey gelmez. Bu gibi işlerle hükümetlerin meşgul olması şarttır. Aldığım teklifler meyanında dolandırıcılık kabilinden de bir çok şeylere tesadüf ettim. Kendilerini fakir bir mucid gibi göstererek para isteyenler de pek çok, bunlara da ayrıca dikkat etmek lazım. Yoksa yutulmak muhakkaktır.

Artistle mülâkatın diğer kısmını ikinci bir mektubumda bildireceğim. B. O.

Siyasî vaziyet hakkında Temps'ın bir makalesi

Almanya, yeni poletikasında muvaffak olursa İngiltere ile Fransanın imparatorluk yolları üzerinde daimî bir tehlike teşkil edecektir

Temps gazetesi, «Diplomatik faaliyet» serlavhasile yazdığı başmakalede diyor ki:

«Bilhassa Londrada hüküm süren siyasî faaliyet, Almanyanın şarki ve orta Avrupadaki sert hamlelerinden doğan beynelmîl gerginliğin vehametini göstermektedir. İngilterenin bu faaliyeti Chamberlainin geçen hafta Birminghamda irad ettiği nutkun mantıklı bir neticesidir. Bu nutuk Berlinde, Almanyanın Avrupanın büyük kısmında Hegemonyasına ve şarka doğru ilerlemesine alâkadar devletlerle birlikte mâni olmağa matuf İngilterenin yeni siyasî suretinde tefsir edilmektedir. Almanyanın bu siyasî muvaffak olursa şarki Akdenizde yalnız Almanyanın lehine olarak vaziyeti baştan başa değiştirecek ve İngiltere ile Fransanın imparatorluk yolları üzerinde daimî bir tehlike teşkil edecektir.

Bu dakikada oynanan partinin mvezuu, yalnız şarki Avrupa memleketlerinin mukadderatı değil, Alman-İtalyan - Japon bloğunun dünyaya hâkim olmasıdır. Almanyanın Romanyaya karşı tehdidi bir ultimatom mahiyetinde olmamak ve pek yakın bir tehlike teşkil etmemekle beraber Rumen topraklarının bütün servetlerini benimsemeğe matuf bulunduğu cihetle ciddi endişelere sebebiyet veriyor. Binaaleyh Romanyanın kendi istiklâlini müdafaa hususunda hangi yardımlara güveneceğini öğrenmek istemesi pek tabii addedilmek icab eder.»

Temps gazetesi bu hususta İngiliz

ricali arasında vuku bulan istişarelerden bahsettikten sonra devamla diyor ki:

«Bükreş, Belgrad, Moskova, Budapeşte, Varşova arasında vuku bulan temalar, Almanya Münih itilâfını yırtmak suretile beynelmîl efkârı umumiyenin emniyet ve itimadını sarstığı cihetle, Alman metodlarına karşı koymak imkânları mevcut olduğunu göstermiştir.

Fakat Macaristan hakkında mevcut malûmat birbirine zıddır. Macarlar, Rotenyanın istirdadından ve Lehistan ile müşterek hudud tesis etmelerinden dolayı, çok seviniyorlar ise, istikbal günlerini çok endişelere sevk etmektedir.

Berlinin oyunu oldukça açıktır. Bir taraftan kendi arzusu ile, Almanyanın peyki olmağa razı olduğu takdirde bugünkü hududlarını tekeffül edeceğini Romanyaya vadetmek ve diğer taraftan Bükreş bu emellere mukavemet gösterdiği takdirde Transilvanyadan kendisine arazi verileceğini vadetmek suretile Macaristanı, kendi mihveri etrafında tutmak... Rumenler bu oyuna aldanmamışlar ve hududlarında ciddi emniyet tedbirleri almışlardır. Vaziyetin diğer meçhulü de şarktan ve garpten olduğu gibi cennuptan da Alman çenberi içine girmek tehdidi altında bulunan Lehistanın alacağı vaziyettir.

Bugünkü ahval ve şeraitlere de esaslı bir âmil de Amerikadır. Amerikanın ve İngiltere ve Fransaya itihak edeceği muhakkak addedilmektedir.»

Belediye kooperatifinde yolsuz işler görüldü

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

miş ve bazı alâkadarlar kanunî yollarla mesul edilmişlerdir.

Bu meseleyi daha esaslı surette tahkike başlayan mülkiye müfettişleri bu iş etrafında hamallar cemiyeti reisi B. Yusuf Ziyânın mütaleasını alacaklardır.

Mülkiye müfettişleri belediyenin yaptığı festival işlerine ait muamelede de tetkike başlamışlardır.

Et meselesi de dikkate şayan görülmüştür. Mülkiye müfettişleri, geçen sene yapılan et işlerinin idare şekline temas etmişlerdir. Resmî müesseselerin alacakları et fiyatları hakkında toptan yerine perakende fiyatların bildirilmesi bu müesseselerin pahalıya et almalarına sebebiyet verdiği ve bu cihetin de tetkik edildiği söyleniyor.

Bundan başka belediye kooperatif idaresi muamelede de yeni müdür B. Hilmi tarafından tetkik edilmiştir. Belediye kooperatifinin nizamnamesine göre, belediye kooperatifi bir idare meclisi tarafından idare edilmektedir. Bu kooperatife mütlaka memur olanlar hissedar olurlar. Yeni müdür B. Hilmi, yaptığı tetkikler neticesinde kooperatif hesaplarında 2500 liralık bir açık olduğunu tesbit etmiş ve bu paranın ödenmesini murahhas aza sıfatile iktisad müdürü B. Asım Süreyyadan istemiştir.

B. Asım Süreyya da bu parayı borç olarak yatırmıştır.

Bundan başka vaktile kooperatiften para aldıkları ve vadesi geçtiği halde henüz borcunu ödemiyenlerin hesapları da tesbit edilmiştir.

Bundan başka belediye teftiş heyeti müdürü B. Tevfik'in ve belediye kâpıcısı Mehmedin imzaları taklid edilerek ayrıca kooperatiften bazı paralar alınmıştır. Bu paraların kimler tarafından alındığı henüz tesbit edilmemiştir.

Kooperatife borçlu olanlara noter vasıtasile tebligat yapılmıştır. Borçluların bazıları borçlarını vermişler, bir kısmı taksitle ödeyeceklerini bildirmişlerdir.

Mülkiye müfettişlerinden B. Abidin ve B. İhsan

ratif azasına verilmek üzere elbise yaptırdığı ve bu elbise bedelleri yerine B. Cevdet'e altı bin liralık bir orđino verdiği anlaşılmıştır.

Bu ordinonun yaptırılan elbise bedellerinin üçer misli olduğu iddia ediliyor. Bu noktalar tetkik edilmektedir. B. Cevdet, ordinoyu Bogos isminde birine kırdırmıştır.

Bogos bu parayı kooperatiften istemiş, fakat kendisine sabık müdüre müracaat etmesi bildirilmiştir. B. Atıf namında birine de kooperatifte aza olmadığı halde erzak, odun verilmiştir.

Bir bisikletli yolda birine çarparak yaralandı

Ahmed Hamdi isminde birinin idaresindeki bisiklet Lânga caddesinde Yani isminde birine çarparak yaralanmıştır. Polis, suçluyu yakalayarak cü-

İngiltere, Fransa ve Sovyet Rusya bir beyanname neşrine karar verdiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede) tarafından sarıh hiçbir taahhütte bulunulmadığı halde kendisinin Roman, yaya karşı taahhütlere girmesini tehlikeli bulmaktadır. Aynı zamanda Sovyet Rusyaya karşı siyasî ve askerî taahhütlere girişmekte tereddüt ediyor. İngilterenin Varşova sefirine Polonyayı ikna etmek için talimat verilmiştir.

Polonya Hariciye Nazırının nisan ayında Londrada yapacağı görüşmeler ihtimal kati olacaktır.

İngiltere ile Fransa, Sovyet Rusyanın bir konferans toplanması hakkındaki teklifini reddetmişlerdi. Öğrenildiğine göre, şimdi bu teklif yeniden tetkik edilmektedir. Yine öğrenildiğine göre İngiltere üç taraflı bir İngiliz - Fransız - Sovyet beyanname-i neşretmek, müteakiben diğer milletlerin muvafakatlerini istihsal etmek, yahut Londrada beynelmîl bir konferans ictimaa çağırarak için bir karar verecektir.

Polonyalıların çekingenliği, Sovyetlerin resmî cevaplarının taahhürü ve Balkan devletlerinin İngiltere tarafından daha sarıh taahhütlere girişilmedikçe açıkça vaziyet almakta tereddüt etmeleri İngiliz makamatını yeniden beynelmîl bir konferans akdî planını düşünmeğe sevk etmiştir.

Maamafih, Sovyet Rusyanın kayıt ve şartsız İngiliz planını kabul ettiğine dair bugün Londraya bir haber gelecek olursa, İngiltere hükümeti, derhal üç taraflı bir beyanname neşretmeğe ve doğrudan doğruya veya yahut beynelmîl bir konferansla bu plana istihaklarını temin için devletlerle istişarede bulunmağa karar verebilecektir.

Sovyet Rusya müsbet cevap verdi

Londra 23 (A.A.) — Reuter ajansının Moskovadan öğrendiğine göre, Sovyetlerbirliği hükümeti, her türlü Sovyetler Birliği hükümeti, her türlü tecavüze karşı müşterek bir pakt yapılması hakkındaki İngiliz teklifine müsbet cevap vermiştir.

Londrada vaziyet

Paris 23 (A.A.) — Londradan bildiriliyor: Londradaki Sovyetler mahafili, Sovyet Rusyanın İngiltere tarafından Fransa, Polonya ve Sovyet Rusyaya teklif edilmiş olan karşılıklı istişare beyannamesini imzalamaya hazır olduğunu beyan etmektedir. Maamafih, Moskovanın resmî cevabı henüz gelmemiştir.

Sovyetler mahafili mevzuubahis beyannamenin daha kati ve kuvvetli bir tarzda kaleme alınması ve daha sarıh taahhütlere ihtiva etmesi lâzımgeldiği mütaleasında bulunmaktadır. Maamafih Sovyet Rusya, bu veskayı imzalamak için, vesikada bu gibi tadilat yapılmasını şart olarak ileri sürmeyecektir.

Siyasî mahfelle göre, İngiltere, Fransa ve Sovyet Rusyanın muvafakatleri üzerine, Polonyanın imtinasına rağmen beyannameyi hazırlayarak evvelce muvafakatleri istihsal edilmiş olan Yugoslavya, Yunanistan, Romanya ve Türkiyenin imzalarına arz etmek muvafık olup olmayacağına dair bir karar vermek mecburiyetindedir.

B. Chamberlain'in mühim beyanâtı

Londra 23 (A.A.) — Başvekil B. Chamberlain, Avam Kamarasında beyanatında demiştir ki:

«İngiliz hükümeti, Alman hükümetinin son yaptıklarının Almanyanın bir gayretler serisi ile Avrupayı hâkimiyeti altına almaya ve hâkimiyeti daha ileriye teşmil etmeye çalışıp çalışmadığı meselesini ortaya koyduğunu daha evvel bildirmişti. Almanyanın niyetleri hakkında bu tefsir doğru ise, böyle bir Alman teşebbüsünün İngilterenin ve hürriyetlerini seven diğer memleketlerin bir mukavemetini doğuracağını ilân etmeyi İngiltere hükümeti kendisine bir vazife bilir.

son konsültasyonlar hakkında şimdi-lik bir beyanatta bulunamayacağımı tasrih etmiş ve ayrıca şunları ilâve eylemiştir:

«İngiltere hükümeti, Almanyanın kendi ihracatını fazlalaştırmak için yapacağı makul gayretlere sed çekmek istememektedir. Esasen son hâdiseler vukua geldiği zaman dostane bir hava içinde iki memleket için de iyi ticaret anlaşmaları müzakere-i yapmakta idik. Fakat son hâdiseler üzerine, bu görüşmeler durmuştur.

İngiltere hükümeti, Avrupada birbirine muhalif bloklar vücade getirmek arzusunda değildir. Burada uğraştığımız tez, müstakil devletleri, şiddetli taziyeler altında, hürriyetlerinden vazgeçirtecek usullere katıyen baş eğmeyeceğimiz ve bu gibi bütün teşebbüslere bütün kuvvetimizi istimal ederek karşı koymaya azmetmiş bulunduğumuzdur.»

Polonyanın tereddüdünün sebebi

Londra 23 — Bura mahafilinde söylenğine göre, Polonyanın İngiliz teklifini kabul etmemesi Çekyanın ve Memelin Almanya tarafından ilhakı üzerine mahsur bir vaziyete düşmesinden ileri gelmektedir.

Polonya bu vaziyet dolayısıyla Almanya aleyhinde bir siyaset takibini istemiyor.

Polonya Hariciye Nazırı dün İngiliz, Fransız ve Alman ve Romanya sefirleriyle görüşmüştür.

Almanya - Romanya ticarî anlaşması imzalandı

Bükreş 23 — Romanya - Almanya ekonomik müzakereleri bugün bir anlaşma ile neticelenmiş ve anlaşma imzalanmıştır. Bu münasebetle beyanatta bulunan Hariciye Nazırı B. Gafenko:

«Romanya, Almanya ile ekonomik anlaşmayı imza etmekle, anlaşma zihniyetini ve sulhü takviye azmini bir kere daha isbat eylemiştir. Avrupa sulhü, bugün her zamandan ziyade, küçük, büyük Avrupa milletlerinin hayatî ihtiyaçlarını karşı karşıya koyan ekonomik meselelerin hakimane ve doğru bir surette halline bağlı bulunmaktadır.» demiştir.

B. Gafenko, imzalanan ticaret anlaşmasının ehemmiyetini anlattıktan sonra, Romanyanın, bütün komşularının, uzak ve yakın bütün dostlarının sulhu emellerine ve istiklâl idallerine hizmet ettiğini işaret ederek sözlerine nihayet vermiştir.

Bükreş 23 (A.A.) — Almanya - Romanya ekonomik anlaşmasının imzasını müteakip, kral Karol, Alman heyeti reisi B. Wohltatı hususî surette kabul etmiştir.

B. Wohltat hemen bu akşam Berlinde dönmek üzere Bükreşten ayrılmıştır.

Romanyanın Çekyaya ismarladığı harp levazımı verilecek

Bükreş 23 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Alman hükümeti, Bükreşteki elçisi vasıtasile Romanya Hariciye Nezaretini aşağıdaki keyfiyetlerden haberdar eylemiştir:

Romanya hükümeti tarafından Çekyaya verilen bütün harp levazımı siparişleri icra edilecektir. Bu siparişlerden nakıl halinde olan harp levazımı, derhal Romanyaya teslim olunacaktır. Esasen bu siparişlere ait otuz vagon eşya, Romanyaya gitmek üzere Polonyadan geçmektedir.

Romanya - Macaristan ticaret anlaşması

Budapeşte 23 (A.A.) — İyi bir menbadan öğrenildiğine göre, Romanya ile Macaristan arasındaki ticaret itilâfnamesinin muzam bir protokolü dün iki memleketin murahhasları arasında imza edilmiştir.

Yeni protokol, 18 Mayıs 938 tarihli ve eski Rumen - Macar ticaret itilâflarını üç ay müddet 30 haziran 939 a kadar temdit etmektedir. Bu itilâfları tadil için hazıranda müzakereler icrası mutasavverdir.

dün bir toplantı yapmıştır. Nazırlar, Letonyanın bitarafane hattı hareketinin ve siyasetindeki istiklâlin devlet ve milletin menfaatine en ziyade uygun bir hattı hareket olduğunu müşahade etmişlerdir.

Mazide olduğu gibi hükümet, bütün mesaisini, Letonyanın beynelmîl ihtilâflara sürüklenmemesine dikkat etmek suretile devletin emniyetini takviyeye çalışacaktır.

Amerika Hariciye Nazır muavininin bir nutku

Nevyork 22 — Hariciye Nazır muavinini Francis Sayre radyo ile negredilen bir nutuk söylemiştir. B. Sayre nutkunda demiştir ki: «Avrupada son haftalar zarfında cereyan eden vakalar ortada demokrasi ve medeniyetin otokratların kuvvet dalgası karşısında yaşayabilen yaşayamacağı meselesi mevcut olduğunu pek kati bir surette göstermiştir. Demokrasilerin tarazuza mukavemet için silâha sarılmağa mecbur olmaları muhtemeldir.

Almanya şimdiki iktisadî nasyonalizm politikasının Alman milletinin hayat seviyesini yükselteceğini zannediyorsa aldanıyor.

Demokrasileri tehdit eden tehlike, totaliter devletler tarafından verilen söze ve muahedelerle ahlâk prensiplerine riayetin tşk edilmiş olmasıdır.

Amerika milletlerinin demokrasi prensiplerini müdafaa

Montevideo 23 (A.A.) — Demokrat kongresinin siyasî encümeni, bir takrir kabul etmiştir. Bu takrir, bütün Amerika milletlerinin demokrasi prensiplerini müdafaa için müşterek bir harekette bulunmalarını istihdaf etmektedir.

Öntümüzdeki kongre, 1949 da Vaşingtonda toplanacaktır.

Dominik hükümetinin Alman tahtelbahirlerine üssü bahri gösterdiği doğru değil

Vaşington 23 (A.A.) — Dominik sefaretî, memleketinin Alman tahtelbahirlerine levazım ve mühimmat tedarik etmeleri için bir takım üssülha rekeler göstermiş olduğuna dair olan şayiaları kati surette tekdiz etmektedir.

Mebus namzed listesi bugün ilân ediliyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tehibi sanilerin verdikleri reylerin tasnifi evvelki akşam Parti merkezinde yapılmıştır. Şehre aid reylerin tasnifi gece saat sekiz buçuğa kadar bittiği halde, mülhakattan gelen reylerin tasnifi sabaha kadar sürmüştür. Tasnifin neticeleri Parti başkanlığı tarafından Parti genel sekreterliğine süratle bildirilmiştir. Tasnif neticesinde 141 kişilik listeden kimlerin ekseriyet kazandığı malûm değildir.

Dün akşam geç vakte kadar ne Parti, ne de Vilâyete intihabat etrafında yeni bir tebliğ yapılmamıştır.

Evvelce de yazdığımız gibi, intihabata pazar günü Üniversite konferans salonunda saat dokuz buçukta başlanacak ve öğleye kadar seçim ikmal edilecektir. Mülhakat müntehlisanileri reylerini mahallinde vereceklerdir.

Öğleden sonra reylerin tasnifine başlanacaktır. İntihabat neticesi o akşam hükümete ve Parti genel sekreterliğine hemen bildirilecektir.

İntihap sandığı yarın Belediye dairelerinden konferans salonuna nakle-dilecek ve salon bayraklarla süslenec-tir.

Basın Kurumu Başkanlığından:

Martin yirmi beşinci Cumartesi akşamı Taksimde Maksim salonlarında verilecek olan balonuz için, asil ve müzahir âzamuza davetname gönderilmesine lüzum görülmüştür.

Bu arkadaşlarımızın, davetçi sıfatile, davetlilerimizi ağırlamak üzere,

HER AKŞAM
BİR HİKAYE

ŞAIRANE BİR YER

Şevki sabah kahvesini içerken karısına sıkı bir tenbih geçti:

— Bak Lütüye... Bundan sonra bizim kızı dehşetli bir göz hapsinde bulunduracaksın. Artık o şair bozuntusu herifle, Sermed Fikretle görüşmeyecek. Sonra kızın ona mektup filân yazmasına da son derece dikkat etmek lazım. Velhasıl. bizim Neclâ'nın bu parasız, işsiz, tenbel çocukla olan alakasını, münasebetini ortadan kaldıramıyız. Çünkü vaziyet gayet ciddidir. Bir kere Neclâ, Sermed Fikrete tamamiyle gönünü kaptırırsa bu işin önüne geçemeyiz. Malûm ya insan kızını kendi keyfine bırakırsa ya davulcuya varırmış ya zurnacıya... Eğer bizim Neclâ bir gün: «Ben mutlaka bu parasız, işsiz çocukla evleneceğim!» diye tutturursa ne yaparsın yahu? Düşünsene bir kere... O Sermed Fikret denilen adamdan koca olabilir mi? Hiç ben öyle insana kız verir miyim?.. Aman karıcığım dikkat...

Lütüye kocasını tasdik etti:

— Doğru... Doğru efendicğim... Hakkın var. Zaten ben ilk görüşte o herifin ne mal olduğunu anlamıştım. Şairmiş... Şair de ne demek ki? Ben de oturup dişimi sıkısam onun gibi dört, beş şirli, yemek pişirirken, tencere başında yazıyım... Vallâhi... Şairlik karın doyurur mu?

Şevki:

— Her neyse... dedi, işte böyle... Bundan sonra Neclâ katiiyen yalnız sokağa çıkmıyacak... Senden izinsiz hiç kimseye mektup filân da yazmayacak...

— Peki amma. Neclâ'nın Sermede mektup yazıp yazmadığını nasıl anlayacağım...

Şevki bilgiç bir tavırla:

— İlahi Lütüye... dedi, ondan kolay ne var? Kızı yalnız bırakma... Birşey yazarken hemen yanına git... Ne yazdığını kontrol et...

— Peki... Peki...

O günden sonra Neclâ, evin içinde ve dışında hakikaten sıkı bir göz hapsine alınmıştı. Halbuki aylardan beri genç kız Sermed Fikrete karşı içinde pek derin, pek kuvvetli bir aşk hissediyordu.

Genç kıza kalsa, şimdiye kadar parasızlığına, işsizliğine bakmadan Sermede çoktan evlenirdi. Lâkin gel gelelim ailesi katiiyen onun Sermedle evlenmesine taraftar değildi. Neclâ yalnız sokağa çıkamadığı için sevdiği adamla buluşamıyordu.

Hiç olmazsa, ona uzun bir mektup yazsa ve içini dökseydi. Lâkin bu da pek güç bir işti. Çünkü, ne zaman eline kalemi, kâğıdı alıp bir masanın başına otursa hemen annesi:

— Ne yazıyorsun Neclâ? diye tepesine dikiliyordu.

Bunun için Neclâ evde şöyle yalnız kalıp ta Sermed Fikrete iki satırlık bir mektup yazamıyordu.

Bir gün Neclâ'nın aklına dahiyane bir fikir geldi. Onun her yerde kontrol edemezlerdi ya... Meselâ tuvalette...

Neclâ bu fikri bulduktan sonra kararını verdi. Sermed Fikrete yüz numarada mektup yazacaktı.

Annesinden gizli bir kâğıd kalem aldı. Doğru banyo dairesine girdi. Oh işte burada yalnızdı, yapayalnız.

Derhal kâğıda, kaleme sarıldı. yazmağa başladı:

«Sevgilim,

Sana bu mektubu nereden yazıyorum biliyor musun? Gayet şairane bir yerden... Şimdi gayet güzel bir koruluğun kenarındayım. Bu şairane manzaranın karşısında büsbütün kendimden geçerek sana içimi döküyorum...»

Neclâ durdu, etrafına bakındı, gülmüşedi, kendi kendine:

— Amma da şairane yer ha... dedi. Sermed bu mektubu aldıktan sonra benim hakikaten pek şairane bir yerden mektup yazdığımı inanacak...

Genç kız böyle söyliyerek etrafına bakındı. Banyodaki musluk açık kalmış, şirli şirli akıyordu.

Genç kız hemen mektuba ilâve etti:

«Şimdi yanımda şairane çağiltıları ile bir dere akıyor. Bu suyun şiriltilerini dinliyerek sana bu mektubu yazıyorum.»

Neclâ bu satırları okuduktan sonra durdu. Açık kalmış musluğa uzandı: — Şimdi de derenin suyunu keselim!.. diye musluğu kapattı.

Bu sefer Neclâ mektuba şu satırları ilâve etti:

«Bulunduğum koruluğun kenarında gayet nefis bir bahar havası esiyor. Çiçekleri açan ağaçların rüzgârlara karışan kokusu burnuma kadar geliyor. Velhasıl son derece şairane bir yerdeyim sevgilim...»

Neclâ mektubu bitirdi. Koynuna soktu. O günü kendisini görmeğe gelen arkadaşlarından Leylâya:

— Kuzum Leylâcığım... Şu mektubu postaya versene... diye rica etti.

Leylâ hemen mektubu aldı. O gün Neclâ'nın evinden çıktıktan sonra postaya verdi.

Bir kaç gün sonra Neclâ sevgilisinden yine arkadaşası Leylâ vasıtasile bir mektup aldı. Sermed mektubunda şu satırları yazıyordu:

«Sevgili Neclâ..

Ben de sana bu mektubu son derece şairane bir yerden yazıyorum. Ben de güzel bir derenin kenarındayım.. onun şariltılarını dinliyerek sana bu mektubu yazıyorum.

Nefis bir koku genzimi gıcıkıyor.. vesaire vesaire...»

Neclâ kaçamak bir surette bu mektubu okurken kahkahalarla gülüyordu. Acaba Sermed Fikret de bu şairane mektubu kendisinin yazdığı aynı yerde mi kaleme almıştı?

Hikmet Feridun Es

İstanbul Avdılar Kurumundan:

Kurumumuzun senelik alelade toplantısı 26/3/939 Pazar günü saat 10 da Alem-dar caddesindeki Alay köşkünde yapılacağından, sayın üyelerin gelmeleri rica olunur.

Radio
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU
Cuma 24/3/939
TÜRKİYE SAATİLE

12,30: Program, 12,35: Tür kmüziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13,15 - 14: Müzik (Melodiler - Pl.).

18,30: Program, 18,35: Müzik - Pl. (Oda müziği), 19: Konuşma (Tayyareci konuşuyor), 19,15: Türk müziği (Fasil heyeti) Celâl Tokses ve arkadaşları, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Zühtü Bardakoğlu, Eşref Kadri, Cevdet Çağla. Okuyanlar: Halûk Recai, Safiye Tokay. 1 - Acem kürdi peşrevi, 2 - Nikogos ağa - Acem kürdi şarkı - Sevdî göynüm ey melek sima seni, 3 - Melekzed efendi - Ferahnâk şarkı - Titrer yüreğim ol güller, 4 - Ferahnâk şarkı - Bir sebeble gücenmişsin, 5 - Kemal Niyazi Seyhun - Kemeçe taksimi, 6 - Hafız Yusuf - Hüseyin şarkı - Saçın bükümleri, 7 - Hüseyin saz semaisi, 8 - Tanburi Ali efendi - Nihavend şarkı - Sevdim yine, 9 - Refik Persan - Suzlâk şarkı - Canım kimi isterse, 10 - Refik Persan - Uşak şarkı - Kız bürün de şalına, 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Haftalık spor servisi), 21,15: Esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (fiat), 21,25: Neşeli plâklar - R., 21,30: Müzik (Riyaseticimhur Flarmonik orkestrası - Şef: Praetorius: 1 - G. Rossini «Sevilla berberi» operasından uvertür, 2 - S. W. Müller: Bohemya müziği: a) Furiant, allegro molto e feroce, b) Polka, c) Passacaglia, d) Köy düğünü, 3 - Ed. Grieg: Senfonik danlar op. 64. a) Allegro moderato e marcato, b) Allegretto grazioso, c) Allegro giocoso, d) Andante - Allegro molto e risoluto, 4 - C. M. von Weber - H. Berlioz - Valsa davet, 22,40: Müzik (Operetler - Pl.), 23: Müzik (Cazband - Pl.), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçüyan, Fıruzağa Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropolos, Beyoğlu: Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Doğruyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Vasif, Hasköy: Halicioğlunda Barbut, Fatih: Vezne-cilerde Üniversite, Karagümrük: Fuat, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Ak-saray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Süleyman Receb, Fener: Balatta Hü-sameddin, Kumkapı: Cemil, Küçük-pazar: Necati, Samatya: Erofilos Çula, Alem-dar: Ali Rıza, Şehremini: Ahmed Hamdi, Üsküdar: İmrahor, Heybeliada: Tanaş, Büyükdada: Halk.

Her gece nöbetçi eczaneler: Orta-köy, Arnavudköy, Bebek, Beykoz, Pa-sabahçe, Anadoluhisarı, Tarabya, Yeniköy, Emirgan ve Rumelihisarındaki eczaneler her gece nöbetçidir.

GRİPiN

Vücudünüzde ağrı, sancı, sızı, kırımlık, ürperme hisseder etmez hemen bir kaşe

GRİPiN

alınız, rahatsızlığınız hemen geçer.

GRİPiN

Baş ve diş ağrılarınıza, gripe, soğuk algınlığına, romatizmaya karşı en tesirli ve hiç zararsız ilâçtır.

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. GRİPiN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 90

Bir köylü Moğollara fena haberler veriyordu, Sunglar bütün yolları vahşî hayvanlarla kapatmışlardı!

Samo bu civarda kaybolan Sin-vuru unutmuyordu. Komutanın içinde gittikçe kökleşen bir ümid vardı: Sinvur yaşıyor.. ve onu bulacağız.

Diyordu.

Samo, bütün dünyaca meşhur olan (Ha - Ti) nin incilerini bulduktan sonra, nehir boylarında fazla kalmak niyetinde değildi. Gerçi sulak topraklardan ilerlemek ordu için çok faydalı idi. Atlılar kolayca hayvanlarını suluyorlardı. Su içmek için de güçlük çekmiyorlardı. Fakat, nehir boyundan gitmek, yolu uzatmak demekti.

Samo, ihtiyar çobanın: «Ne yazık ki, biraz ileride alınlarımız kayadan kayaya çarpacak!» sözünü unutmuyordu. Çoban bu sözleri neye güvenilecek söylemişti? Bildiği, fakat söyliyemediği bir hakikat mı vardı? Acaba, Sunglar biraz ileride Moğollara akla gelmeyen müthiş pusular mı kurmuştu?

Samo, ne olursa olsun, yürüyeceğiz, diyordu.

Sung prensi (Ma - Çi - Sung) bu arazinin yetmiş mil şimalinde kurulan Yeni Sung (Ni - Sung) şehrine kapanmış, asileri burada tophiyarak şehrin dağlık kısmını kale haline sokmuştu.

Samo, gideceği şehir hakkında Sunglardan kâfi derecede malûmat toplamıştı. Samo, eski Sungların payitahtını biliyordu. Yeni Sunga uğramamıştı. Maamafih şehri uzaktan, uğramış kadar tanımıştı.

Şimdi yapılacak bir iş vardı: Yeni Sung şehrinin üç çevresinden kuşatmak. Bundan sonra, şehrin dağlık kısmına çıkacak yol aramak meselesi kalıyordu.

Samo:

— Hele bir kere oraya varalım da, diyordu, ondan ötesini orada düşünürüz.

Acaba evdeki hesap, çarşıya uyacak mıydı?

Bu müdafasız şehre kolayca girebileceğini üman Samo, orada karşılaşması ihtimali olan güçlükleri de hesaba katmıyor değildi.

Ordu ilerlerken, yollarda rasladıkları yerlilerden (Yeni Sung) şehri hakkında malûmat toplamayı, prensin vaziyetini soruşturmayı ihmal etmiyorlardı.

(Ni - Sung) a on mil kadar yaklaşmışlardı.

Atsu yolun kenarında yürüten yerli fakirlerden birini gördü. Atını durdurdu. Sordu:

— Nereden geliyorsun?

— Ni - Sungdan...

— Prens nerede?

— Orada... Evinde oturuyor.

— Şehir içinde mi?

— Elbette şehir içinde. Dağa çıkacak değil ya...

— Asiler dağa çıkmışlar.

— Hangi asilerden bahsediyorsunuz? Dağa çıkanlar zaten prens (Ma - Çi) nin tebasıdır.

— İyi amma, bu adamlar Moğol idaresini tanıyarak, isyan etmişler ve bizim komutanlarımızı, memurlarımızı kesmişler.

— Benim bunlardan haberim yok. Yalnız bildiğim birşey var: Dağda yaşayan Sungların sayısı, bütün dünyadaki insanlar kadar çoğalmıştır.

Atsu güldü:

— Bunların hepsi prensin tebaası mıdır?

— Evet.

— O halde prens (Ma - Çi) hiç durmasın, hemen dünyayı istilâya başlasın.

Yerli fakirin kaşları çatıldı:

— Benimle alay mı ediyorsun? İnanmıyorsan, alını kayalara çarpıp yere devrildiğin zaman herşeyi öğrenirsin!

Atsu arkasından gelen orduyu gösterdi:

— Hele şu kalabalığa bir kere bak!

Onlar, kayaları eriten, demirleri kamış gibi büken Moğol kahramanlarıdır.

Yerli başını çevirdi ve yüksekçe bir yere çıkarak arkasına baktı:

— Bu kara bulutun hepsi Moğol mu?

— Evet... Hepsi de Karakurumdan (Ma - Çi) nin başını ezmeğe geliyor.

Yerli korkusundan titremeğe başladı:

— Hoş geldiniz, gök Tanrının kahramanları! Bu topraklarda at koşturmak sizin gibi erlere yaraşır. Biz atı, katırı olmıyan, sığınacak kulübesi bulunmıyan fakir bir milletiz. Cengiz han, Sungların son kralı olan (Ha - Ti) nin tahtını yıktıktan sonra, biz hem yersiz, hem de başsız kaldık.

— Buraya gönderdiğimiz komutanı kim öldürdü. Biliyor musun?

Yerlinin gözleri doldu:

— Bilmiyorum. Bilseydim, söylemekten çekinmezdim. Çünkü ben, Moğollardan bezgin bir insan değilim.

Atsu, Sung köylüsile konuşurken, arkadan Samo yetişti. Gür bir sesle bağırdı:

— Bir casus mu yakaladın, Atsu?

— Hayır. Bize Sungtan malûmat veren temiz yürekli bir köylü ile konuşuyorum.

— Ne anlatıyor bakalım, Sunglar, bizim geldiğimizi duymuşlar mı?

— Hayır. Duymamışlar.. hattâ prens (Ma - Çi) şehirdeki evini bile terketmemiş. Yalnız asiler dağa çıkmışlar...

Samonun gözleri güldü:

— O halde bir gece baskınıyla şehre kolayca girebileceğiz demek...

— Köylünün anlattığına bakılırsa, gece baskınına lüzum yok. Bir sabah güneşten önce - herkes uyurken - Ni - Sunga girmek daha iyi ve daha kolay olacak.

Samo attan indi.

Köylünün yanına sokuldu:

— (Ma - Çi) Moğol ordusunun geleceğini ummuyor muydu?

— (Ma - Çi) bunu ummıyacak kadar budala değil. Fakat, o herşeyi önceden düşünmüş, tedbirler almış. Şimdi vaziyetten o kadar emindir ki... Moğol ordusunun Yeni Sunga girebileceğini aklından bile geçirmiyor.

— Ne gibi tedbirler aldı, söyle bakalım?

Köylü çekindi... Samo kamçısını kaldırdı:

— Şimdi yere sererim seni. Prens-ten mi korkuyorsun? O, senin bize bir şeyler söylediğini nereden duyacak?

Köylü korkudan titriyordu:

— Şehre giremezsiniz! - diye söze başladı. - Çünkü, (Ni - Sung) vahşî hayvanlar ordusu tarafından muhafaza altına alınmıştır. Siz onlarla mücadele edemezsiniz!

Samo birdenbire gözlerini kırptırarak, hayretle köylünün yüzüne baktı. Atsu da bu haber karşısında fena halde sarsılmıştı. İki birden:

— Vahşî hayvanlar ordusu da ne demek?

Diye bağırdılar. Köylü anlatmağa başladı:

— Şehre giren bir emin yol vardır. Diğer yolların hepsi vahşî hayvanlarla sarılmıştır. Prens (Ma - Çi) Sung dağlarındaki aslanları ve büyük yı-lanları toplayıp yolun üstündeki hendeklere doldurdu. Moğol ordusu o hendeklerden aşmağa mecburdur.

Başka yol yoktur. Oradan geçerken, vahşî hayvanlarla karşılaşacaksınız!

İki komutan tereddütle birbirlerine baktılar.

Samo sabırsızlıkla sordu:

— Bu hayvanlar şehre neden yayılmıyorlar? Bizim üzerimize nasıl saldıracaklar?

Köylü cevap verdi:

— (Arkası var)

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

HORNYPHON
ve
J. BRAUN
Radyoları
12 Ay Veresiye

MOVADO
Kadın ve Erkek
kol, cep ve otomatik
saatleri
altın ve metal
6 Ay Veresiye

ELEKTRİK
saatleri
Gözetim
saatleri
akımlı saatleri
ve saatler
VERESİYE

TÜRK ELEKTRİK
TESİSAT VE TİCARET
İŞLERİ MÜESSESESİ

VERESİYE
Avizeler
Her
keseye
uygun

Osman
Sakan

ÇALATA: Bankalar Cad. 47 Vardır Han
BAYAZIT: Üniversite Caddesi No. 28
KADIKÖY: İskele Caddesi No. 33/2

FOTOGRAF
MAKİNELERİ
ve
ELEKTRİK
AY
VERESİYE

Elektrik
Motorları ve
Su tulumları
6 Ay veresiye

19
Kuruş
5-40 muntazam
AMPULLER.

8 plak
değiştirilebilir
Otomatik LUXON
Elektrik
gramofonları
12 ay Veresiye

Havağazi
ocakları
ve banyo
saatleri
Veresiye

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000 »
4	250	»	1.000 »
40	100	»	4.000 »
100	50	»	5.000 »
120	40	»	4.800 »
160	20	»	3.200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.**Merkezi : ANKARA****Kambiyo işleri**

ve sair

Banka muamelâtı**ŞUBELER**Ankara
Adapazarı
Bandırma
BartınBolu
Bursa
Eskişehir
Gemlikİstanbul
İzmit
Safranbolu
Tekirdağ**Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır**

Telgraf adresi :

Umum Müdürlük : **TÜRK BANK** — Şubeler : **TİCARET**

Bankamızın İstanbul şubesinde tesis edilen

"GECE KASASI,"

Çok müsaide şartlarla sayın müşterilerimizin emrine amade bulundurulmaktadır. İzahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması

KANZUK
ÖKSÜRÜK ŞURUBU**«Sirop Pectoral»**

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul**Körting**
RadyosuDünyanın Melodisini
tabii sesle dinleyin.TÜRKİYE VEKİLİ : N. ERSER
İST. GALATA ZÜLFARUS S. SESLİ HAN**KİMSE DUYMASIN?**Başınız Dışınız
mi ağrıyor?
Grip mi oldunuz?
Nezlenizmi var?
HİÇ DÜŞÜNMEYEN BİR KAŞE
SEFALİN
ALINIZ
Size yegâne tavsiyemiz bu dir.
FAKAT
KİMSE DUYMASIN**Maliye Vekâletinden :**

- 1 — 2020 / 1000/510 milimetre ebadında ve muhammen bedeli kara sağı «Tomas» olduğuna göre beheri 65 lira ve simens martin Double decape olduğuna göre de beheri 75 lira olan 120 adet sağı dosya dolabı kapalı, zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 27/3/939 Pazartesi günü saat on beşte Maliye Vekâleti Levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Şartnamesi Levazım müdürlüğünden ve İstanbulda Dolmabahçe Maliye Evrakı matbua anbarı memurluğundan parasız alınır.
- 4 — İstekliler 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve kara sağı (Tomas) a talip olduğuna göre 585 ve Simens Martin double decape'ya talip olduğuna göre de 675 liralık teminat makbuzu veya banka kefalet mektupları ile birlikte kanunun tarifati ve şartnamesindeki şerait tamamen uygun ve noksanz olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(801) (1539)

TÜRK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU

Altıncı Keşide: 11/Nisan/939 dadır.

Büyük ikramiye **200.000** Liradır...

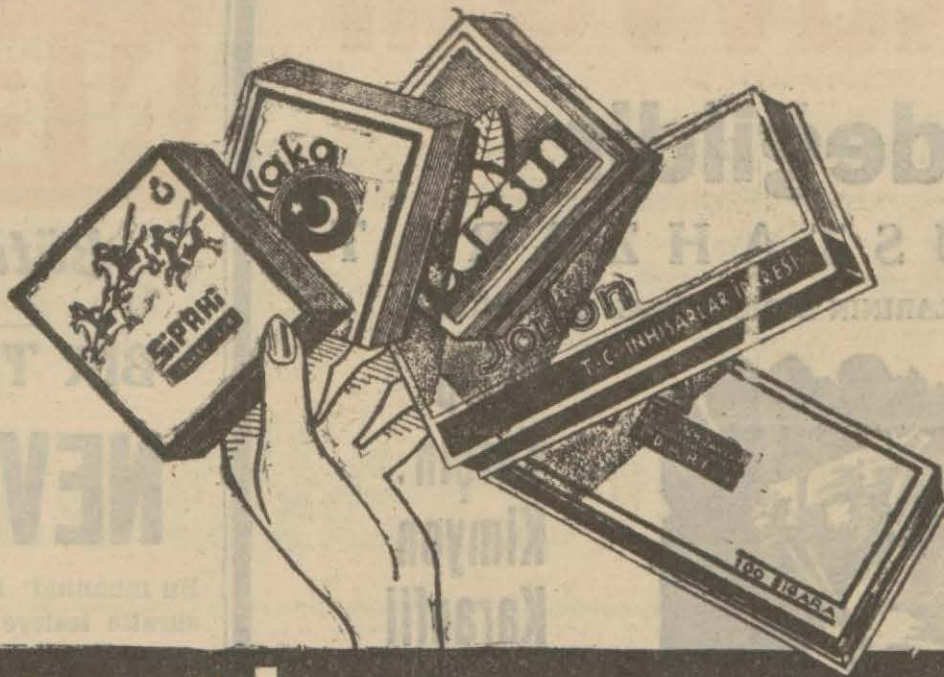
Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Nisan/939 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

En tatlı zevk havasını

Tane	Kuruş
Sipahi 25 (Madeni kutu)	50
Sipahi 20	35
Yaka 20	30
Çeşit 50	72,5

Tane	Kuruş
Samsun 25 (Madeni kutu)	45
Samsun 20	30
Salon 20	35
Çeşit 100	145

Bu yelpaze yaratır

KESKİN KAŞELERİ; Kırıklık, Nezle, Grip, Romatizma, baş ve diş ağrılarına birebirdir.

İstanbul
Bahçekapı

SALİH NECATİ

Gripden Sonra

En Mükemmel Kuvvet İlacı...

En eski Malaga şaraplarından istihzar edilmiş olan **QUINIUM LABARRAQUE**, Zayıf ve Kansızlarla hali nekahatte bulunanlar ve fazla çalışmadan yorgun düşenler ve Gripten kalkanlar için en mükemmel kuvvet ilacıdır. Yemeklerden sonra bir Likör kadehi miktarı iktisabı kuvvet ve iyadei Sıhhat için kâfidir. Tesiri mücerrep ve Paris Tıp Akademisi tarafından tavsiye edilen

QUINIUM LABARRAQUE

Şarabı en mükemmel muhafazıdır.

Deposu: Galata, Gümrük sok. No. 36
Her Eczanede Satılır.

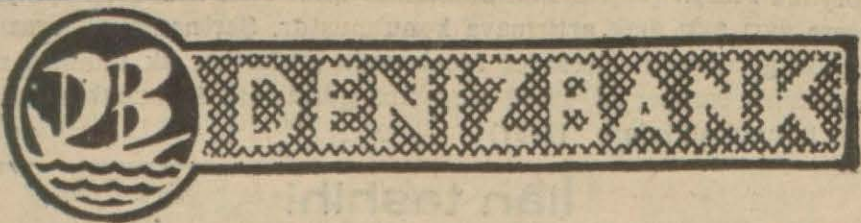
Bu kucaklamada
Pertev şurubu
ve
Pertev çocuk
pudrasının
Hissesi olduğu bilâhtiyar
zihne gelmektedir

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — 27/2/939 tarihinde ihale edilemeyen 250,000 metre düz beyaz kana-
viye yeniden pazarlık usulü ile eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli 38750 lira muvakkat teminat 2906 lira 25 kuruştur
III — Pazarlık 30/3/939 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de
Kabataşta levazım şubesi müdürlüğündeki alım komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınacaktır.
V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte mezkûr komis-
yona gelmeleri ilân olunur. (1701)

I — Şartnamesi mucibince 26 1/2 m/m lik verje cinsinden 120,000 bobin
sigara kâğıdı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli beher milimi sıf (2) kuruş hasebile (63,600) lira
muvakkat teminatı (4770) liradır.
III — Eksiltme 10/4/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Ka-
bataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden İzmir ve Ankara başmü-
dürlüklerinden 318 kuruş bedel mukabilinde alınabilir.
V — Mühürlü teklif mektubunun kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme para-
sı makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflar ek-
eksiltme günü en geç saat 14 de kadar mezkûr komisyon başkanlığına mak-
buz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1183)

YALOVA KAPLICALARI

Yalova kaplıcaları çamaşırhanesi için çamaşır yıkama makinesi, buz makinesi, bulaşık yıkama makinaları alınacaktır. Alâkadarların her gün sabahları saat 10 dan 12 ye kadar Galatada Denizbankta 4 üncü katta Yalova kaplıcaları müdürlüğüne müracaat edilmesi.

Öksürük

en müessir ilâç
Pektorin
Komprimeleri
Kutusu 35 Kuruş

Beşir Kemal - Mahmud Cevad
ECZANESİ
Sirkeci - İstanbul

Dr. İhsan Sami BAKTERİYOLOJİ

LABORATUARI
Umumi kan tahlilâtı, Frengi noktalı
nazarından (Wasserman ve Kahn te-
amülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo
ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar,
balgam cerahat, kazurat ve su tahlil-
lâtı, Ultra mikroskopi, hususi aşular
istihzarı, kanda üre, şeker, klorür, kol-
testerin miktarlarının tayini. Diyan-
yolu No. 113. Tel: 20981

İSTANBUL MÜHAKATINDAN BEYOĞLU İLE GALATA BEYNİNDE TAHTELÂRZ DEMİYOLU TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

28 Nisan 1939 Cuma günü Umumi Heyetin
fevkalâde surette toplanması
İstanbul Mülhakatından Beyoğlu ile Ga-
lata Beyninde Tahtelârz Demiryolu Türk
Anonim şirketi hissedarları 1939 Nisanın
28 inci Cuma günü saat 14,30 da Beyoğ-
lunda, İstiklâl caddesinde, 475 No.lu Botter
Hanının 1 No.lu dairesindeki idare mer-
kezinde fevkalâde surette toplanacak olan
Umumi heyete davet olunurlar.

Ticaret kanununun 28 inci maddesine
göre yalnız bir hisse senedine malik olan
hissedarın da toplantıya iştirak etmeğe
hakkı vardır. Her hissedar bilâ tahdid, ya-
ni elinde bulunan hisse senedinin adedi
nisbetinde rey sahibi olacaktır.
Bu toplantıda hazır bulunmak isteyen
hissedarların Ticaret kanununun 371 in-
ci maddesine göre toplantıdan bir hafta
evvel vadeleri gelmemiş kuponları ile be-
raber hisse senedlerini:

İSTANBULDA: Şirketin idare merkezine
Osmanlı Bankasına
Selânik Bankasına,
BRÜKSELDE: «Société Financière de
Transport et d'Entre-
prises Industrielles» e
tevdî eylemeleri icab eder.

Hisse senedlerinin tevdîne müteallik
damga ve sair resimler tevdî edenlere aittir.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ
1 — Türkiye hükümeti tarafından imti-
yazın satın alınması ve satın alınma mu-
kavelesinin tasdikı;
2 — Şirketin feshi ve tasfiye haline ko-
nulması;
3 — Tasfiye memurlarının tayini, salâ-
hiyet ve ücretlerinin tesbiti;
4 — Mürakiplerin tayini ve ücretlerinin
tesbiti.

İstanbul, 24 Mart 1939
İDARE MECLİSİ

ZAYİ — Taşköprü nüfus memurluğun-
dan verilen nüfus cüzdanımı kaybettim.
Yenisini çıkaracağımдан zayı olanın hük-
mü yoktur.

Taşköprü Kirazbaşı köyünden Ahmed
oğlu Receb Turşoğlu

İstanbul Levazım Amirliği ilânları

21 ton zeytin yağının kapalı zarfla
eksiltmesi 29/3/939 çarşamba günü
saat 15 de Tophanede İstanbul le-
vazım amirliği satınalma komisyo-
nunda yapılacaktır. Tahmin bedeli
10080 lira, ilk teminatı 756 liradır.
Şartnamesi komisyonda görülebi-
lir. İsteklilerin kanunî vesikalarile
beraber teklif bektuplarını ihale sa-
atinden bir saat evvel komisyona
vermeleri. (563) (1676)

18 ton nohut alınacaktır. Açık ek-
siltmesi 29/Mart/939 çarşamba gü-
nü saat 14,30 da Tophanede amirlik
satınalma komisyonda yapılacaktır.
Tahmin bedeli 1845 lira, ilk te-
minatı 138 lira 38 kuruştur. Şartna-
me ve nümunesi komisyonda görüle-
bilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile
beraber belli saatte komisyona gel-
meleri. (565) (1678)

37 ton sabun alınacaktır. Kapalı
zarfla eksiltmesi 29/Mart/939 çar-
şamba günü saat 15,30 da Tophane-
de amirlik satınalma komisyonunda
yapılacaktır. Tahmin bedeli 11840
lira, ilk teminatı 888 liradır. Şartna-
mesi komisyonda görülebilir. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber tek-
lif mektuplarını ihale saatinden bir
saat evvel komisyona vermeleri.
(566) (1679)

1550 adet bez su kovası alınacaktır.
Pazarlıkla eksiltmesi 28/3/939 salı
günü saat 15 de Tophanede İstanbul
Levazım amirliği satınalma Ko. da
yapılacaktır. Tahmin bedeli 1860 lira
kati teminatı 279 liradır. Şartname ve
nümunesi Ko. da görülebilir. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber
belli saatte Ko. na gelmeleri
(580) (1960)

1100 çift kadar er kundurası alın-
acaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 28/3/939
salı günü saat 15,30 da Tophanede İ-
stanbul Levazım amirliği satınalma
Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli
5000 lira kati teminatı 750 liradır. Nü-
munesi Ko. da görülebilir. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber belli
saatte Ko. na gelmeleri. (582) (1962)

29382 adet beyaz küçük kopça,
96960 adet siyah büyük kopça, 4470
adet pantolon arka tokası müteahhit
nam ve hesabına satın alınacaktır.
Pazarlıkla eksiltmesi 31/3/939 cuma
günü saat 15 de Tophanede İstanbul
Levazım amirliği satınalma Ko. da
yapılacaktır. Tahmin bedeli 204 lira
50 kuruş kati teminatı 30 lira 67 ku-
ruştur. Şartname ve nümunesi Ko. da
görülebilir. İsteklilerin kanunî vesi-
kalarile beraber belli saatte Ko. na
gelmeleri (581) (1961)

ZAYİ — Tramvay şirketinden aldığım
1939 ders yılı için bütün şebekede müteber
pasomu kaybettim. Yenisini alacağımдан
eksisinin hükmü yoktur.

Tıp fakültesi 4 üncü sınıfsömestre
Talebesinden 2086 Fevzi Balcı

İstanbul Tramvay Şirketi

28 Nisan 1939 Cuma günü Umumi Heyetin
fevkalâde surette toplanması

İstanbul Tramvay Şirketi hissedarları
1939 Nisanının 28 inci Cuma günü saat
15 te Beyoğlunda, İstiklâl caddesinde, 475
No. lu Botter Hanının 1 No. lu dairesindeki
idare merkezinde fevkalâde surette top-
lanacak olan Umumi heyete davet olu-
nurlar.

Ticaret kanununun 385 inci maddesine
göre yalnız bir hisse senedine malik olan
hissedarın da toplantıya iştirak etmeğe
hakkı vardır. Her hissedar bilâ tahdid, ya-
ni elinde bulunan hisse senedinin adedi
nisbetinde rey sahibi olacaktır.

Bu toplantıda hazır bulunmak isteyen
hissedarların Ticaret kanununun 371 in-
ci maddesine göre toplantıdan bir hafta
evvel vadeleri gelmemiş kuponları ile be-
raber hisse senedlerini:

İSTANBULDA: Şirketin idare merkezine
Osmanlı Bankasına
Selânik Bankasına,

BRÜKSELDE: «Société Financière de
Transport et d'Entre-
prises Industrielles» e
tevdî eylemeleri icab eder.

Hisse senedlerinin tevdîne müteallik
damga ve sair resimler tevdî edenlere ait-
tir.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ

1 — Türkiye hükümeti tarafından imti-
yazın satın alınması ve satın alınma mu-
kavelesinin tasdikı;
2 — Şirketin feshi ve tasfiye haline ko-
ması;
3 — Tasfiye memurlarının tayini, salâ-
hiyet ve ücretlerinin tesbiti;
4 — Mürakiplerin tayini ve ücretlerinin
tesbiti.

İstanbul, 24 Mart 1939
İDARE MECLİSİ

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Dökülen saçların en iyi ilacı

Gür Saç

saç suyudur.

Hakiki

DAİMON

Markalı Cep - Pil - Fener
ve ampullere
DİKKAT

ZAYİ — Beyoğlu askerlik şubesinden
yabancı kayımdan verilen terhis tezke-
rem kaybolmuştur. Yenisini alacağımдан
eksisinin değeri yoktur.

Tirebolulu 318 tevellüdü
Mahmud Yazıcı

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan:
939/197

Mahçuz olup paraya çevrilmesine karar
verilen dolap, kasa, yazı makinesi, koltuk
vesaire 29/3/939 çarşamba günü saat 15
de İstanbul 4 üncü Vakıf hanı önünde sa-
tılacaktır. Taliplerin yevm ve saatı mez-
kûrda mahallinde hazır bulunmaları ilân
olunur. M. 1996

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Raç
Akşam Matbaası

öksürenlere

KATRAN HAKKI EKREM

Türk gibi kuvvetli Sözü boş değildir

ÇAPA MARKA MÜSTAHZARATI

BU SÖZÜ TEYİD EDEN GÜZEL YURD TOPRAKLARININ BİRİCİK İMAL KAYNAĞIDIR.

Arpa unu
Bakla unu
Yulaf unu
Nohut unu
Çavdar unu
Pirinç unu
Kornflau
Bezelye unu
Patates unu
Fasulye unu
Mercimek unu
Buğday nişastası
Pirinç nişastası

Salep
Tarçın
Kimyon
Karanfil
Zencefil
Karabiber
Yenibahar
Beyaz biber
Sofra tuzu
Kırmızı biber
(Kutu ve Paketleri)

Memlekette bu maksatla kurulmuş ve her şeye rağmen (24) sene neslin gürbüz yetişmesine tevakkufsuz hizmet etmiş yegâne Türk san'at evidir. Yavrularınıza, doktorlarınızın tertib ve tavsiyesile vereceğiniz bu gıdalar mutlak huzurunuzu temin edecektir.

ÇAPA MARKA

DÜNYADA BEYNELMİLEL ŞÖHRETİ HAİZ EŞLERİLE KAT'İYYEN OMUZ OMUZADIR.

Daha üstününün bulunması mümkün değildir. Tekmil müstahzaratımız muhayyirdir. Her yerde daima taze olarak bulacaksınız. Adres: Beşiktaş — Kılıçlı M. NURİ ÇAPA Tel. 40337

ANNELEER, DİKKAT!

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hasıl olan solucan dediğimiz barsak kurtları en muzır hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

Halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın ağrıları, karın şişmeleri, burun, makat kaşınması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sar'aya benzer sinir halleri, gece korkuları, görmede, işitmede bozukluk hep bu kurtların tesiridir.

İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ

bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere emniyet ve itimadla verilir. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarınıza senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Aile doktorunuza danışınız.

DİKKAT: Kullandıktan yirmi dört saat sonra solucanlar düşmezse çocuğunuzda solucan olmadığına itimat ediniz.

Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Fiatı her eczanede 20 kuruştur. (İ S M E T) ismine dikkat.

SAYIN BAYAN!

Güzelliğinizi korumak için gece yatarken kullandığınız yağlı krem sizi hoşnut etmiyorsa: Mahzurlarından şikâyetçi iseniz;

İNNOXA SÜTÜ tatbik ediniz.

Paris en kıbar mahfelleri ve yüksek tabakaya mensup Milyonlarca kadın İNNOXA Sütü kullanmaktadır.

İNNOXA Sütü, Çilleri, buruşukları izale ederek cildinizi makyajın bütün mazarratlarından korur.

İNNOXA SÜTÜ Pariste Doktor DEBAT Laboratuvarlarında hazırlanır.
Türkiyenin bütün Parfümör ve büyük eczanelerinde satılır.

Çocuğun muhtaç olduğu

VİTAMİN - FOSFOR

FOSFATİN'de

vardır

FOSFATİN FALYER

Beyhude ıstırab çekmeyiniz!

NEVROZİN

Bütün ağrıların panzehiridir

BİR TEK KAŞE

NEVROZİN

Bu muannid baş ve diş ağrılarını süratle izaleye kâfidir. Romatizma evcai, sinir mafsıl ve adale ıztırapları NEVROZİN'le tedavi edilir.

Nezle, grip ve bronşite karşı en müessir ilâç NEVROZİN'dir.

NEVROZİNİ tercih ediniz

icabında günde 3 kaşe alınabilir

İsmine dikkat, taklitlerinden sakınınız ve Nevrozin yerine başka marka verilerse şiddetle reddediniz.

SIYATİK! DERHAL DEF'EDİLİR!

"Hastam son derece muzdarip idi,"

Hastabakıcısı, bir kaç gün zarfında siyatiki deffetti. Hastabakıcı Bayan M yazıyor:

Hastaya bakmak üzere davet edilmişim. Hastanın muztarip bulunduğu SIYATİK e karşı su banyolarile tedavi edilmesinden dolayı kuvvetli bir soğuk algınlığına yakalanmış daima yanımda bulundurduğum sizin kıymetli ALLCOCK yakısını tatbik ettim. Ağrıları sükûn bulmuş ve bir gün sonra siyatik zail olmuştur.

Siyatikten muztarip iseniz müziç sancılarında kurtulursunuz. Delikli ALLCOCK yakısını tatbik ettiğinizde, hemen sıhhi bir sıcaklığın OTOMATİK BİR MASAJ gibi ağrıyan yerin etrafına yayıldığı ve ağrıları deffettiğini hissedeceksiniz. Delikli ALLCOCK yakısı adalâta yorgun asaba tam bir sükûn ve ağrıyan mahalle yeni kanın cevellanını temin eder.

Delikli ALLCOCK Yakısı Fiatı 27 1/2 kuruştur.

İç ve dış BASUR MEMELERİNİN
İLTİHAPLARINDA, KANAMALARINDA,
CERAHATLENMİŞ
FİSTÜLLERİNDE

PATİ'nin
DEVAMLİ TATBİKİ
İLE

ŞİFAYİ
ÇABUK TEMİN EDER

Istanbul belediyesi İlanları

	Mevsimlik muhammen kirası	İlk teminatı
Floryada Florya çarşısında No. 9 dükkân	170,00	12,75
Floryada Florya çarşısında No. 10 dükkân	80,00	6,00
Floryada Florya çarşısında No. 11 dükkân	95,00	7,13
Floryada Florya çarşısında No. 12 dükkân	110,00	8,25
Floryada Florya çarşısında No. 13 (Gazino)	320,00	24,00

Yukarda numaralarile mevsimlik muhammen kiralari yazılı Floryada Florya çarşısında dükkân ve Gazino 940 senesi şubat sonuna kadar kiraya verilme üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 31/3/939 cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (1747)

	Senelik muhammen kirası	İlk teminatı
Floryada Florya çarşısında 16 No. Dükkân	80,00	6,00
> > > 17 >	80,00	6,00
> > > 18 >	85,00	6,38
> > > 19 >	70,00	5,25
> > > 20 >	80,00	6,00
> > > 21 >	80,00	6,00
> > > 23 >	100,00	7,50
> > > 24 >	80,00	6,00
> > > 25 >	150,00	11,25

Floryada Florya çarşısındaki dükkânlar birer sene müddetle kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/4/939 çarşamba günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdır. (1967)

İlan tashihi

Gazetemizin 15/Mart/1939 tarihli nüshasında 935/2049 No. lu satış ilânının başlığı »İstanbul Üçüncü İcra memurluğundan« diye yazılması lâzım gelirken sehven İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan şeklinde yazılmış olduğundan keyfiyet tashihi ilân olunur.

P. T. T. U. müdürlüğünden

Halk Tipi Telsiz alıcıları için teklif ve nümune vermek müddeti Nisanın